AKŞAM

Sene 19 — No. 6564 — Fiatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ — 25 KÂNUNUSANİ 1937

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Müdür) - 20113 (Klişe)

Sancak meselesinde esas itibarile anlaşma oldu

Fransa Sancağın tam istiklâlini kabul etti

Sancağın parlâmentosu, millî hükûmeti olacak, tamamiyeti Türkiye ve Fransa tarafından temin edilecek

Sancak meselesi hakkında Türkiye ile Fransa arasında esas noktalarda mutabakat hasıl olduğunu dün sabah Fransız gazeteleri haber vermişlerdir. Paristen aldığımız bu haberi dün ikinci tabımızda şu suretle neşretmiştik:

Paris 24 (Telefon) — Cenevreden gelen haberlere göre dün gece Türkiye - Fransa heyetleri arasında bazı esas noktalarda az çok mutabakat hasıl olmuştur. Gazetelerin yazdığına göre Fransanın kabul ettiği esas noktalar şunlardır:

1 — Sancak Milletler Cemiyetinin garantisi altında ayrı bir mevcudiyet addolunacak, dahilî işlerini tamamen müstakil surette kendisi idare edecektir.

2 — Sancağın mahallî parlâmentosu, millî hükûmeti ve sairesi olacak, kendi teşkilâtı esasiyesini kendi yapacaktır.

3 — Sancağın idare tarzını Milletler Cemiyeti konseyi garanti edecektir.

4 — Sancak silâhtan tecrid olunacak, Sancak ahalisi askere alınmıyacaktır.

5 — Sancağın harice karşı tamamiyeti Türkiye ile Fransanın müşterek emniyeti altında bulunacaktır.

Cenevreden gelen haberlere göre orada hasıl olan bu salâh bütün mahafilde Avrupa sulhu için büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Bu esasların bugün, yarın tesbit olunarak salı günkü konseyden çıkması bekleniyor.

Anadolu ajansı bu telgrafımızı dün akşamki bülteninde neşretmiş ve Sancak hakkındaki müzakerelere dair Cenevreden aldığı haberleri de bildirmiştir. Bu haberler verdiğimiz malûmatı teyid etmektedir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Mukaveleyi kaleme almak üzere dün bir toplantı yapıldı

Teferruata aid halledilecek henüz bir çok mühim noktalar vardır

Cenevre 24 (A.A.) — İskenderun Sancağı hakkındaki mukavelenin teferrüatını kaleme almak üzere Türk ve Fransız heyetlerinin hukuk müşavirleri, İsviçre hariciye nazırı M. Sandlerin reisliği altında toplanmıştır

Sancak askerlikten tecrid edilecek, Milletler Cemiyetinin Sancakta bir komisyonu bulunacaktır. Bir Türk - Fransız askerî komisyonu Sancağın emniyetine nezaret edecektir. Sancağın muhtariyeti hemen mutlak bir istiklâl derecesinde olacaktır. Suriye hükûmeti yalnız haricî politika meselelerinde bir derece nüfuz muhafaza edecektir.

Cenevre 24 (A.A.) — Havas ajansından: M. Delbos ve Vienot Liyona hareket ettiler. Orada Fransız başvekili M. Blum ile görüşecekler ve bu akşam Cenevreye döneceklerdir.

Türk ve Fransız heyetleri mutahassısları husule gelen itilâfın metnini tesbit etmiye çalışıyorlar. Çünkü henüz halledilecek teferruata aid bir çok mühim noktalar vardır.

Sıfırdan aşağı 5 derece

Kar fırtınası bütün şiddetile devam ediyor

Dün de Karadenize hiç bir vapur çıkamadı. Kış her tarafta şiddetli

Dünkü kar fırtınası esnasında çektiğimiz resimlerden: Sokakların ve Köprünün tenhalığı

Evvelki gün başlıyan kar, kısa fasılalarla, dün bütün gün devam etmiştir. İstanbul kalın bir kar tabakasile örtülmüştür. Karın kalınlığı 25 - 30 santimetredi. Kuytu yerlerde yarım metreden fazla kar vadır.

Sert bir şimal üzgârı esiyor. Bu sebeple hava, bir kaç gün evveline nazaran çok soğumuştur. Dün sıcaklık sıfırdan aşağı 2 derece idi. Geceleyin sıfırdan aşağı beş dereceye kadar inmiştir. Rasathane kar fırtınasının devam etmesi ihtimali olduğunu bildiriyor.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Anlaşma Avrupada sulhü kuvvetlendirecek

Anadolu ajansı muhabirinin son müzakereler hakkında verdiği tafsilât

Cenevre 24 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

«Bu defaki konsey toplantısı toplantıların en mühimi olmuştur. Bu toplantı müzakeratta bir dönüm noktası teşkil ediyordu. Sancak meselesi hakikî terakki kaydediyor. Fransız ve Türk heyetleri anlaşma projelerini saat 19 da teati ettiler. İki heyet iki projeyi birbirine yaklaştırmak için saat 21,30 da Milletler Cemiyeti umumî kâtibinin bürosunda toplandı

İsveç hariciye nazırı B. Sandler ve İngiltere hariciye nazırı M. Eden hazır oldukları halde esas itibarile bir anlaşma oldu. Verilen teklifler metin haline kondu. Bir anlaşmaya esas olacak bu metin Ankara hükûmetinin tasvibine arzedilecektir.

Esas hatlar şunlardır:

1 — İskenderun ve Antakya Sancağı Milletler Cemiyetinin garantisi altında ve Suriye devleti kadrosu içerisinde dahilî işlerini tamamen müstakil olarak idare edecektir.

2 — Sancağın teşkilâtı esasiye kanunu, Milletler Cemiyetinin kontrol şekli ve akalliyetlerin himayesi tayin edilecektir.

3 — Bir Türk - Fransız askerî anlaşması Sancağı haricî taarruzlara

(Devamı 4 üncü sahifede)

Müzakerelere sahne olan Milletler Cemiyeti binası

Italyanın yeni Akdeniz siyaseti

Türkiye ile barış, Yunanistan ile anlaşma, Yugoslavya ile teşriki mesai

Roma 24 (A.A.) — Burada mevcud olan kanaate göre İtalyanın yeni Akdeniz siyaseti İngiltere ile akdettiği anlaşma ile başlamıştır. Bu anlaşmayı Türkiye ile barış takip etmektedir. Bunu da Yunanistan ile münasebatın ıslahı ve Yugoslavya ile de tam bir teşriki mesai takip edecektir.

Hitler Londraya gidecekmiş

Ayın otuzunda söyliyeceği nutukta bunu bildirecekmiş

Londra 24 (A.A.) — Sunday Referre gazetesinin Berlin muhabirinin bildirdiğine göre bu ayın otuzunda söyliyeceği bir nutukta M. Hitler kral altıncı George'un taç giyme merasiminde bulunmak üzere Londraya gideceğini bildirmesi ihtimal dahilindedir.

Fotoğraf tahlilleri !.. (6)

Ali Sami Boyar

(Ressam)

Ebedi gençliğe mazhar olmuş bir karakter. Seyahati pek sever. Fakat seyahatlerde para sarfetmek değil, para kazanmak gibi makûs bir talihi vardır!...

Hâkim bir ruha maliktir. Sanatına esir olmaktansa sanatı kendine esir etmenin yolunu bilir!.. İcabında fırçasına taş taşıtarak ehram yatırır gibi yapı yaptırır!...

Daima ilk olmak şerefini kazanmak ister. Hattâ memlekette, apartıman şeklindeki ilk sanat abidesini o kurmuştur!...

Hatıralarına çok bağlıdır. Arasıra modernist sanatkârlara yaylım ateşi açarak bahriye zabitliğinin hatıralarını ihya eder!...

Mücadeleden hoşlanır. Ve her mücadeleden muzaffer olarak çıkar.

Esasen hiç bir mücadelede sakalı ele vermesine imkân yoktur!...

Son dakika

Ulusun Sancağa dair mühim bir makalesi

Uzlaşma katîleşir ve metinler umumî esaslara sadık kalırsa bize iç ferahlığı verecek mahiyette telâkki olunabilir

Ankara 25 (Telefonla) — Ulus gazetesinde Falih Rıfkı Atay şu başmakaleyi yazıyor: Dün Cenevreden aldığımız yeni haberler, Türk ve Fransız delegasyonlarının bir takım anlaşma esasları üzerinde buluştuklarını göstermektedir. Her şeyin hal ve tanzim edilmiş olduğunu söylemek erken olur. Sancak türklüğünün hakkını yerine getiren ve onun hayat ve sây emniyetlerini temin eden inançların hakikati ancak bu anlaşma esasları kâğıt üzerinde tesbit edildiği ve onların tatbik hükümleri vuzuhlandığı vakit belli olacaktır.

Salâhiyetli olduğu tasrih olunan mahfillerden sızan malûmat eğer uzlaşma katîleşir ve metinler umumî esaslara sadık kalır ise Sancak Türklüğünü müsterih edecek ve bize iç ferahlığı verecek mahiyette telâkki olunabilir. Çünkü bütün aksi rivayetlere ve tahriklere rağmen biz Türkiye Türkleri Sancak davasını, Sancak Türklüğünün hayat ve emniyet şartlarını inanç altına almak hududundan taşırmadık. Biz hâlâ o eski ve sarsılmaz barışçılarız. Fakat bugün dahi bir milletin hakları ve ahidleri münakaşa olunurken o milletin barışçılığından bir zâaf gibi istifade edilmenin zararlarını ve bu zihniyetle mücadele etmek vazifesini tekrar etmekten kendimizi alamayız.

Sancak hakkındaki uzlaşmayı tam addederek bundan umumî barış ve bilhassa Akdeniz barışı namına sevinenler eğer anlaşma esasları yukarıda söylediğimiz kayt ve şartlarla kat'îleşecek olursa sulh yolile meseleyi halletmekten bizim ne kadar hoşnutluk hissedeceğimizi göreceklerdir. Her şeyin başında ve her şeyden evvel sulh... Fakat hakçı ve adaletçi bir sulh, milletlerin menfaatlerini harpten daha iyi müdafaa edebileceği için harbe tercih olunan sulh..»

Fransa ile Almanya nasıl anlaşabilir?

M. Blum büyük bir nutuk söyledi, Avrupaya hakikî emniyeti vermek için harekete geçmeğe hazır olduğunu bildirdi

Lyon 24 (A.A.) — Halkçı cephesinin Fevrierin tekrar mebus intihabı münasebetile bir toplantısında başbakan M. Blum büyük bir nutuk söylemiştir.

M. Blum Fransız - Alman münasebatı meselesine doğrudan doğruya temas edeceğini söylemiş ve demiştir ki:

«İki komşu memleketin gündelik temaslarından doğan meseleleri halletmek ve ayni zamanda iki büyük devletin umumî siyasî hayatlarına müteallik diğer işleri tam bir hulûsu kalble ele almak için âzamî samimiyeti ve liberalliği göstermeye daima âmade olduk ve olacağız.»

«Bir pazarlığa benziyecek hiç bir tekilfde bulunmıyacağım. Biz kendi millî şerefimiz hakkındaki duygumuz ve icabında ona riayet ettirmek azmimiz o kadar kuvvetlidir ki, diğer devletlerin de şeref ve haysiyetlerine karşı riayetsizlik göstermeyiz. Almanyanın iktisadî müşkülâtının vahimleşerek onu nihayet yardım talebine ve şartlar kabulüne mecbur edeceğine dair bazılarının beslediği fikirleri reddedrim.

M. Blum, Hitlerin sulh arzusunu tebcil etmiş ve şunu söylemiştir:

«Fakat kendi kendine şunu soruyorum: Silâh yarışının devam ettiği bugünkü Avrupa hakkında siyasî bir sureti hal bulunmadan nasıl ekonomik anlaşmalar elde edilebilir? Filhakika, diğer birisile kredi veya kolaylık göstermek suretile teşriki mesaide bulunan bir devlette yardım ettiği devletin askerî kuvvet ve kudretini arttırdığı endişesinin doğmasından daha tabiî bir şey olamaz.

İyi çalışabilmek, sulh için çalışabilmek için bu ayni silâhlanma meselesini yeiden tedkik etmeğe mecbur eyliyecektir.

Silâhların tedricen tahdidi ve tenzili mukavelesi Avrupa meselelerinin umumî hallinin ayrılmaz bir parçası olmalıdır.

Fransız - Alman meselesi, Avrupanın, ekonomik teşriki mesaisi ve sulhün bir teşkilâta bağlanması meselelerile sıkı sıkıya alâkadardır: İşte benim kanaatim budur ve Avrupaya hakikî emniyeti vermek için harekete geçmeye hazırım.

Sovyet Rusyada suikasd davası

Suçlular, Troçki hakkında ithamlarda bulundular

Moskova 24 (A.A.) — «Müvazi merkez» davasının rüyeti esnasında Piatakov, 1931 senesinde Berlinde Troçkinin oğlu Sedova rasgelerek ondan Sovyet birliğinde bir kundakçılık ve tedhişçilik rejimi tesisi hakkında talimat aldığını ve Troçkiden gelen bir mektupta da Stalin ile arkadaşlarının katli emredilmekte olduğunu söylemiştir.

1932 senesinde Berline yaptığı bir seyahat esnasında Piatakov bu şehre dönmüş olan Sedova tesadüf etmiş ve Sedov Radek ve Kamenef, Bukarın il esıkı bir irtibatı olacak olan bir Troçki - Zinovief merkezi kurulacağından bahsetmiştir.

1933 de Piatakov Kafkas ve Ural mıntakalarında bir Troçki hareketi uyandırmak için Serebriakov ile görüşmüş ve bir kaç maden kuyusu berhava edilmiştir.

300 bin kişi evsiz kaldı

Amerikada feyezan bir felâket şeklini aldı

Nev - York **24 (A.A.)** — On devletin arazisinde tuğyan bir felâket şeklini almıştır. Bu havalide 300,000 kişi meskensiz kalmış ve 24 kişi ölmüştür. Zarar ve ziyan 15 milyon doları bulmuştur.

Tuğyan bilhassa Ohio'da tahribat yapmıştır. Burada yetmiş beş bin kişinin evlerini su basmıştır. Hasarat beş milyon dolar olarak tahmin edilmektedir.

Cincinnati şehrinde 18 kilometre murabbaında bir arazi parçası sular altında kalmıştır.

Potsmuth'un yarısı su altındadır. Bu şehir açlık tehlikesine maruzdur. Soyguncular fırsattan istifade etmektedirler. Polis bunları öldürmek için emir almıştır.

Bu Sabahki Telgraflar

Madrid gene bombardıman edildi

Bu defaki bombardıman şimdiye kadar görülmemiş şiddette idi, zarar çoktur

Madrid 24 (A.A.) — Bugün sabık kral on üçüncü Alfonsun isim günü olması dolayısile Madrid şehri muhasematın bidayetinden beri görülmemiş bir şiddetle bombardıman edilmiştir. Şehrin ortasına atılan bomba ecnebi gazete muhabirlerinin bulunduğu yere pek yakın bir noktada patlamış ise de kimse yaralanmamıştır.

Şimdiye kadar, atılan bombalardan beş kişinin öldüğü ve dokuz kişinin de yaralandığı tesbit edilmiştir.

Bombardıman saat 11,45 de başlamış ve bir saat sürmüştür. Şehrin ortasındaki sokaklara bir çok 15,5 luk obüsler düşerek büyük tahribat yapmıştır. Halk yeis içindedir. Tozdan bembeyaz olmuş otomobiller sokaklardan geçmektedir. Hemen bütün civar mahalleler bombardımandan müteessir olmuştur.

Sırtlarında balyelerle evlerinden kaçanlar görülmektedir.

TAYYARELERİN BOMBARDIMANI

Madrid 24 — Üç motörlü 15 tayyare dün Madrid ve civarını bombardıman etmiştir. Bir çok ölü vardır. Dört tayyare Garnata ve Karabanşeli bombardıman etmiştir.

Malagadan bildirildiğine göre, hükûmet kuvvetleri ilerliyerek bir çok mevzileri ele geçirmiştir. Asilerin tayyareleri Malagayi bombardıman etmiştir. 1 kişi ölmüştür.

ASİLERİN BİR TEBLİĞİ

Seville 24 (A.A.) — Asilerin Gırnata eyaletinde 34 kilometre ilerledikleri ve Kartacadan gelen bir kızıl yürüyüş koluna taarruz ederek yüz kişi öldürdükleri hakkındaki haberleri saat 13,30 da radyo teyid etmiştir.

800 REHİNENİN KURŞUNA DİZİLDİĞİ DOĞRU DEĞİL

Bilbao 24 (A.A.) — Bask müdafaa konseyi, 800 rehinenin kurşuna dizildiği hakkındaki havadisleri yalanlamaktadır. Konsey, Bilakis, suçluları cezalandırmak için hapishaneye yapılan hücumların önüne geçerek sükûneti tesis eylemiştir.

Bir Alman gazetesinin dostane yazıları

Yakında başlıyacak Türk İtalyan konuşmaları münasebetile muvaffakıyet temenni ediyor

Berlin 24 (A.A.) — D. N. B. ajansi bildiriyor: B. Tevfik Rüştü Aras ile İtalya hariciye bakanı kont Ciano arasında derpiş edilen mülâkattan bahseden Koerrespondans Politik şöyle yazıyor:

Akdeniz havzasının endişe unsurlarını kaldırmak maksadile yapılacak olan konuşmanın müsbet bir neticeye varması umumiyetle iyi ve memnunieytle karşılanacaktır. Akdenizde kollektif sistem ahengi temin ve Akdeniz devletleri arasında itimadı arttıracak yerde aksi bir tesir yapmakta idi. Bir takım teşekküller vücud bulmakta ve bu teşekküller haricinde kalan devletleri de memnuniyetsizliğe sevk etmekte idi. Alâkadar taraflar arasında yapılacak görüşmeler her hangi bir sureti halle vâsıl olmak için en iyi çaredir. Buna hiç bir şüphe yoktur. Halbuki başkalarının faal müdahalesi umumiyetle ihtilâflar tevlid etmekte, anlaşmayı geciktirmektedir.

Roma ile Ankara Akdenizi bir sulh unsuru haline getirmekte ve iki memleketin refahına engel olabilecek her şeyi bertaraf eylemekte menfaattardırlar. Akdenizle ancak ticareti ve seyrüsefaini bakımından alâkadar bulunan Almanya bu konuşmalara muvaffakıyet temennisinde bulunur.

Ankarada arşivi binası yapılacak

Ankara 23 (Telefon) — Başvekâlete bağlı olarak kurulacak devlet arşivi için Viyanadan bir mütehassıs getirilmiştir. Arşiv için ayrı bir bina yapılacaktır.

Portekizde korku

Umumî binalar polis ve asker tarafından muhafaza ediliyor

Lizbon **24 (A.A.)** — Tethişçiler tarafından yeni bir suikasd yapılmasına mani olmak için umumî binalar polis ve askerî müfrezeler tarafından muhafaza edilmektedir. Yalnız zabitlerle memurlar harbiye nezareti binasına girebilmektedirler.

Esnafa yardım programının tatbikine başlanıyor

Esnafa yardım için hazırlanan programa kati şekli verilmiş ve 1 şubattan itibaren tatbikine başlanması kararlaştırılmıştır. Bu münasebetle yakında cemiyetlerin umumî heyetleri Ticaret odasında bir toplantı yaparak yardım heyetlerini seçeceklerdir. Mali heyette üç, sıhhi ve mürakabe heyette de 2 şer aza bulunacaktır. Bu heyetlerin azaları parasız çalışacaklardır.

Iki vapur karaya oturdu

Bunlardan birinin mürettebatı roketle karaya çıkarılıyor

İstanbul 24 (A.A.) — İzmirde Çeşme civarında Amerikan bandıralı Exmoor vapurunun da fırtına ve tipiden karaya oturduğu haber alınmıştır. Gemi kurtarma şirketinin kazazede gemiye muavenetine âmade olduğuna dair telsizle vaki olan teklifine gemi henüz cevap vermemiş olmakla beraber şirket Alemdar kurtarma vapurunu Çanakkaleden Çeşmeye göndermiştir.

İstanbul 24 (A.A.) — Romanya bandıralı ve takriben dört bin ton hububat yüklü Karmen Silva vepuru dün gece yarısı Karadeniz boğazı medhali civarında İğneada ile Kısırkaya arasında karaya düşmüştür. Fırtınanın şiddetinden kazazede geminin yanına vapur, tahlisiye motör ve sandalları gidebilmesi kabil olamamaktadır.

Tahlisiye umum müdürlüğü Karacan kurtarma efradı roketle kazazede geminin mürettebatını karaya çıkarmağa başlamıştır.

ÇANAKKALEDE KARAYA OTURAN VAPUR YÜZDÜRÜLDÜ

Bir hafta evvel Çanakkalede Kilidilbahir civarında Harmankaya mevkiinde 67500 ton hububat yükü ile karaya oturmuş olan İtalyan bandıralı Beppe vapuru bugün öğle vakti Türk gemi kurtarma şirketinin Alemdar ve Saros kurtarma vapurları tarafından salimen kurtarılmıştır.

Karadenizde kar fırtınası devam ediyor

Karadenizde fırtına devam ettiğinden vapurlar Karadenize çıkamadıkları gibi Karadenizden de - bir Rumen şilebinden başka - hiç bir gemi gelmemiştir.

Fransa Ingiltereden para alıyor

50 milyon Ingiliz lirası için müsaade edildi

Londra **24 (A.A.)** — «Evening Standard» gazetesinin bildirdiğine göre, Fransız istikrazı bir kaç güne kadar yapılacaktır. İngiliz maliyesinin katî talebi üzerine, istikrazın mikdarı 50 milyon İngiliz lirasına indirimlmiştir. İstikrazın faizi yüzde beştir.

Londra 24 (A.A.) — Malî mahfeller elli milyon sterlinge baliğ olan Fransız istikrazının aktedilmek üzere olduğunu bildirmektedirler. İstikraz Fransa tarafından değil Fransız demiryolları idaresi namına yapılacaktır.

İngiltere maliye nezareti bu husustaki müsaadeyi vermiştir. Bankalar ile Fransız mümessilleri arasında müzakereler cereyan etmektedir.

Yugoslav - Bulgar anlaşması imzalandı

Bulgar başvekili için hararetli bir istikbal yapıldı

Belgrad 24 (A.A.) — Ajans Avala bildiriyor: Bulgar başbakan ve hariciye bakanı Köseivanof bu sabah saat 9 da buraya gelmiş ve istasyonda başbakan M. Stoyadinoviç, bütün hükûmet erkânı, diplomatlar ve kesif bir halk kütlesi tarafından karşılanmıştır. Bulgar başbakanına askeri merasim yapılmıştır.

Yolları dolduran halk Bulgar ve Yugoslav hükûmet reislerini geçerken şiddetle alkışlamıştır.

Belgrad 24 (A.A.) — Yugoslavya - Bulgar dostluk muahedesi bugün saat 11 de Yugoslavya namına M. Stoyadinoviç ve Bulgaristan namına da Köseivanof tarafından imzalanmıştır.

İmzayı müteakip Köseivanof «iki Slav milletinin yeni tarihinde, yeni bir tarihî gün» olan bu muahedenin akdinden dolayı memnuniyetini beyan etmiştir.

Muahedenin birinci maddesi Yugoslavya ve Bulgar krallıkları arasında samimî ve bozulmaz tam bir dostluk hüküm süreceğini mübeyyindir.

YUGOSLAVYA İTTİFAKLARINA SADIKTIRR

Paris 24 — Cenevrede bulunan Yugoslavyanın Paris sefiri M Puriç ve Milletler Cemiyeti nezdindeki delegesi M. Sobotiç dün Balkan antantı delegelerile Fransız delegeleri şerefine bir ziyafet vermiştir.

Yugoslavya ile Bulgaristan arasında bir anlaşma imzalanmak üzere olduğu bir sırada verilen bu ziyafetin hususî mânası vardır. Yugoslavya bu suretle ittifaklarına sadık kaldığını göstermek istemiştir.

Japon kabinesi

General Vukaki başvekâlete tayin edildi

Tokyo 25 — İmparator, general Vukakiyi yeni kabineyi teşkile memur eylemiştir. Siyasî vaziyet hâlâ vehametini muhafaza ediyor. Zira ordu ile donanma siyasî partilere karşı hasmane vaziyetlerini muhafaza ediyorlar. Diyet meclisinin feshi, ictinabı gayrikabil görünmektedir.

Beykoz - Ömerli yo'u kapandı

Karın şiddetle yağmasından dolayı Beykoz - Ömerli yolu kapanmıştır. Büyükdere ile Taksim arasındaki otobüs ve otomobiller de güçlükle işlemektedir.

Taymis nehri taştı

Londra 24 (A.A.) — Son yağmurlar neticesinde İngilterede mühim feyezanlar olmuştur. Bilhassa Times nehri taşmış ve nehir boyundaki yollardan bir çokları üzerinde münakalât durmuştur.

GÜNÜN MESELELERİ

Matbuat kanununda değişiklik

Matbuat kanunundaki bazı maddelerin değiştirilmesi için Büyük Millet Meclisine yeni bir teklif yapıldı. Gazeteci bir mebus tarafından yapılan bu teklif ile neşriyat hayatında pekte büyük ehemmiyeti olmıyan, hattâ «usule dair» diyebileceğimiz dört maddenin tatbikatı ve gazetecilere daha uygun gelecek şekilde tadili isteniyor.

Çok güzel. Çünkü nihayet vazii kanun öyle bir takım hükümler koyabilir ki bunların sakatlıkları, ancak tatbik sahasına girdikten sonra meydana çıkar. Bir kanunun ihtiva ettiği bütün maddelerin ayrı ayrı cemiyet hayatına tevafuku evvelden kestirilemiyeceğinden uygunsuzlukları bilfiil sabit olanlar derhal değiştirilmek suretile kanun mükemmel bir hale getirilmiş olur.

Onun için matbuat kanununun bir gazeteci mebus tarafından işaret edilen dört maddesi değiştirilmelidir.

Fakat bizim matbuat kanununun öyle bir maddesi vardır ki tatbikatta dünyanın hiç bir tarafında tesadüf edilmiyecek kadar tuhaf neticeler tevlid ettiği halde henüz değiştirilmemiştir. Matbuat kanununda bazı değişiklikler istendiği şu günlerde bir kere daha mevzuu bahis etmeği faydalı buluyoruz.

Malûmdur ki matbuat kanunu intihar vakalarının gazete sütunlarına geçirilmesini meneder. Bir adam isterse kendini binlerce kişinin gözleri önünde öldürsün, bu, gazetelere yazılamaz, memnudur. Çünkü yazıldığı takdirde diğer vatandaşları intihara teşvik etmek ihtimali varmış.

İşte bu yüzden, senelerden beri gazetelerde intihar vakaları yazılmıyor. Lâkin buna mukabil gazete sütunlarında garip bir takım hâdiseler, ölümle neticelenen gayet gülünç kazalar görülmeğe başladı. Meselâ:

«...... isminde bir adam dün akşam evine çok müteessir bir halde gelmiş, odasına kapanarak bir müddet oturduktan sonra yastığının altında duran tabancasını eline alarak ötesini berisini karıştırırken birdenbire ateş alan tabancadan çıkan kurşun zavallının şakağına isabet ederek derhal öldürmüştür.»

«Geçen akşam falan yerde çok feci bir cinayet olmuş, kunduracı falan kıskançlık yüzünden karısını tabanca ile vurmuştur. Katil bu cinayeti yaptıktan sonra elinde tabancası olduğu halde alt kata indiği sırada tabanca tekrar ateş almış, çıkan kurşun duvara çarptıktan sonra geri dönerek katilin beynine saplanmıştır.»

«....... vapurunun güvertesinde duran bir kız ..... açıklarında muvazenesini kaybederek denize düşmüş, yüzme bilmediğinden boğulmuştur.»

«Falan adam dün gece tabancasile oynarken tabanca patlamış, zavallıcık fücceten ölmüştür!»

Bunlar ne garip ölüm vakalarıdır! Ve neden bilhassa son senelerde gazetelerde sık sık görülmeğe başladı?

Vaziyet şudur:

Durup dururken ateş alıp sahibini şakağından öldüren tabancalar, duvara çarptıktan sonra geri dönüp beyne saplanan kurşunların sebep olduğu ölüm vakalarına tamamen nihayet vermek ve gazeteleri de böyle gülünç bir vaziyete düşmekten kurtarmak için matbuat kanununun (intihar hâdiselerini yazmayı meneden) maddesinde değişiklik yapmaktan başka çare yoktur.

Çünkü bu garip ölümlerin hakikî bir intihar vakası olduğunu bizzat matbuat kanunundan başka herkes anlamaktadır. ★

ŞEHİR HABERLERİ

Bozuk sucuklar

Kartalın bir köyünde bir imalâthane kapatıldı

Belediye kimya lâboratuvarında bir sene içinde yapılan tahlil neticesinde piyasada satılan sucuk, pastırma, salam gibi etten yapılmış maddelerin yüzde kırk dokuzu hakkında «Yenmez» raporu verildiğini yazmıştık.

Bu sucuk ve pastırmaların bir kısmı İstanbulda yapılıyor, bir kısmı başka yerlerden geliyor. Bir iki gün evvel Kartalın Küçükyalı köyünde bir imalâtahanede sıhhate mugayir bir şekilde sucuk ve pastırma yapıldığı görülmüştür. Kartal kazası kaymakamı, belediye doktoru Rıza ile birlikte imalâthaneyi apansız teftiş etmiş ve burada bir çok sucuk ve salamlar bulunmuştur. Bunlar derhal imha edilmiş, imalâthane sahibi zabıt varakasile Üsküdar müddeiumumiliğine sevkolunmuştur.

Alt kat salonlarda sigara içenler

Akay vapurlarının alt kat salonlarında sigara içilmesi yasaktır.

Bu yasağa rağmen Kadıköy vapurlarının alt kat salonlarında sigara içildiğinden ve bu hususta tedbir alınmadığından şikâyet ediliyor. Sırf sigara dumanlarının zararlarından kurtulmak için bu salonlara kadar inen yolcular bu vaziyetten de çok rahatsız oluyorlar.

Akay müdürlüğnün, umumî sıhhatle alâkadar olan bu zararlı halin önüne geçmesini dileriz.

Koca bulacakmış!

Polis yalancı bir çöp çatanı yakaladı

Beyoğlunda Bostanbaşında Ayşe isminde genç bir kadın polis tarafından yakalanmıştır. Bu genç kadının cürmü gariptir. Ayşe şimdiye kadar birçok dullara, evlenmemiş kızlara büyü yaparak koca bulmak vesilesile bir çok para çekmiştir.

Ayşe son olarak Emine adında bir kadına büyü yapmış:

— Yakın zamana kadar koca bulacaksın.. diye epi parasını almıştır. Fakat Emineye hiç bir kısmet çıkmamıştır. Bunun üzerine Emine polise haber vermiştir. Polis bu yalancı çöp çatanı cürmü meşhud halinde yakalamıştır.

Asansörde kavga!

Beyoğlunda bir apartımanda oturan Eli isminde bir genç kızla Hayriye adında bir genç kadın asansörde kavgaya tutuşmuşlardır. Asansör yukarı kata çıkıncıya kadar iki kadın manikürlü tırnaklarile biribirlerinin yüzlerini çizmişlerdir.

Belediye vergileri

Borcunu vermiyen mükelleflerin takibine başlandı

Belediye, henüz borcunu ödemiyen mükelşefler hakkında tahsili emval kanununa göre muamele yapmağa, yani malına müracaat etmeğe başlamıştır. Bu suretle mükelleflerin ev eşyası gibi menkul malları bulunduğu takdirde bunların satılmasına teşebbüs edilmektedir. Fakat bir çok borçların borçları, menkul eşyalarınnın satışile ödenemiyeceğinden bunların gayri menkullerinin satışına teşebbüs edilmektedir. Bu cümleden olarak Şehzadebaşında Ferah tiyatrosu ile yanındaki dükkân ve kahvehane 36 bin liralık verği borcundan dolayı belediye tarafından satılığa çıkarılmıştır.

Belediye, böyle mühim bir verği borcu olan binaları da bu suretle satılığa çıkaracaktır.

Hırsız hizmetçi

Çalınan küpe ve bilezikler lâğımda bulundu

Şişli civarında oturan Aziz adında birinin evinde hizmetçi Ayşe geçenlerde evde kimse bulunmadığı sırada sandıktan kıymetli bir çift altın küpe, bilezik, iki beşibirlik altın ve iki yüz lira alıp kaçmıştır. Hadise polise bildirilmiş, zabıta derhal Ayşeyi bulup yakalamıştır.

Ayşe polise verdiği ifadede suçunu itiraf ederek, çaldığı paraları kocası Mehmede verdiğini, iki beşibirliği de Kapalıçarşıda bir kuyumcuya sattıklarını söylemiştir.

Zabıta Mehmedi de yakalamış ve bunların söyledikleri kuyumcular karakola götürülmüşlerdir. Karakolda suçlular bu defa beşibirlikleri tanımadıkları başka birine sattıklarını ileri sürmüşlerdir. Zabıta bu hususta tahkikatı derinleştirmiştir.

Diğer taraftan Ayşe biraz sıkıştırılınca çaldığı mücevherleri evin apteshane lâğımına attığını söylemiştir. Derhal lâğım açtırılmış ve hakikaten küpe ve bilezikler oradan çıkarılmıştır. Şimdi bunların paralarla beşibirlikleri nereye verdikleri tahkik ediliyor.

Haliçte amele evi

Liman umum müdürlüğüne Haliçte verilen arsada inşaata başlanmıştır. Haliçte liman amelesi için modern bir atelyeden başka her türlü asrî tesisatı havi bir amele evi de yapılacaktır. Bu evde yatıp kalkacak olan amelelerin sabah, akşam muntazaman yıkanabilmeleri için banyo daireleri bulunacaktır.

Vazife asnasında yaralanan amelelerin tedavisi için kurulması kararlaştırılan dispanserde ağır hastaların ayni zamanda yatmaları da temin edilecektir. Bu suretle dispanser hastane mahiyetini de almış olacaktır.

Elektrik şirketinin murahhasları Ankarada

Nafia vekâletile elektrik şirketi arasında muallâk meseleleri görüşmek üzere Brükselden iki murahhas gelmişti. Murahhaslar evvelki akşamki trenle Ankaraya gitmişlerdir. Bugün vekâletle temas edeceklerdir.

Maliye memurları

Tasfiye görecekler hakkında bir liste hazırlandı

Maliye teşkilâtı kanununun bir maddesine göre, maliye kadrosundaki memurlardan sicilleri istenilen avsafta bulunmıyanlar bir sene içinde tasfiyeye tabi tutulacaklardır. Kanun geçen eylülden itibaren meriyet mevkiine girmiştir.

Kanuna göre defterdarlık kadrolarındaki memurlar defterdarlıkların işarı üzerine, merkezde bulunan memurlarla vilâyetlerdeki muhasebeci ve defterdarlar doğrudan doğruya vekâlet tarafından tasfiye edileceklerdir.

İstanbul defterdarlık teşkilâtındaki memurların sicilleri tedkik edilmiş ve tasfiye görecek olan memurların bir listesi vekâlete bildirilmiştir.

Vekâletin yapacağı tedkikattan sonra tasfiyeye uğrıyacak memurların hüviyetleri ile mikdarları belli olacaktır.

Bir otomobil bir çocuğa çarptı

Şerafeddin isminde bir şoför dün Eminönünde Ahmed adında 15 yaşında birine çarpmıştır.

Şerafeddin çarparak yaraladığı Ahmedi otomobiline almış ve hastaneye götürerek yatırmıştır.

Meseleyi haber alan polis bu vaka hakkında tahkikata başlamış, şoförü yakalamıştır.

Nişantaşı mektebi

Yeni binanın inşası için hazırlıklara başlandı

Nişantaşında kız orta mektebi binasının ihtiyaca daha uygun bir halde genişletileceğini yazmıştık.

Mektebin tevsi ve tamirine umumî imtihanlardan sonra başalanacağından inşaat plânı maarif vekâleti tarafından hazırlanmıştır. Yeni bina şimdi mevcud talebenin bir mislini alabilecek ve ileride lise sınıfları açılabilecek tarzda olacaktır.

Yeni bina, mektepteki derse mani olmaması için, şimdiki binanın yanına yapılacak inşaat nihayet eylüle kadar yetiştirilecektir. Bu yeni kısma geçtikten sonra binada tadilâta başlanacaktır.

Mektepte bütün inşaat nihayet iki sene içinde bitecektir.

Ölçülerin ancak dörtte biri kaydedildi

Şehrimizdeki tacir ve esnafın, bu ay sonuna kadar şehrin dört mıntakasındaki ayar memurluklarına müracaatla ölçülerini kaydettirmeleri lâzımdır.

Şimdiye kadar yapılan kontrollar neticesinde mevcut ölçülerden ancak dörtte birinin kaydedildiği anlaşılmıştır. Bir şubata kadar ölçüsünü kaydettirmiyenler hakkında kanunî takibat yapılacaktır. Ayar memurları yapılan kayıtlara göre şehrimizdeki ölçü ve tartıların kaçının ayarlanıp ayarlanmadığını tayin edeceklerdir.

Bir çırpıda

Yeni mektep

Bazı Avrupa maarif idareleri orta mekteplerde çocukların her halde yüzme öğrenmelerine karar vermiş. Paristeki bütün talebe şehrin büyük yüzme havuzunda yüzme dersi alacaklarmış. Bundan sonra da her mektebe beton yüzme havuzları yapılacakmış...

Bundan bir müddet evvel bir doktor.

— Yer yüzünde en fazla ilerliyen şey operatörlüktür, cerrahlıktır... demişti. Operatörlük belki çok ilerlemiş olabilir. Lâkin eskiye nazaran en çok değişen ve en çok ilerliyen şeylerden biri de muhakkak ki maarif terbiye sistemidir. Eski mektep ile yeni mektebi yanyana getirip şöyle bir baktınız mı ne büyük değişiklikler olduğunu o zaman anlarsınız.

Hem bunun için böyle uzun uzun eski meteplerle yeni mektebi yanyana getirmenize de hacet yoktur. İlk mektebe giden yeğeniniz, oğlunuz ve saire varsa onun şöyle bir çantasını karıştırmanız kâfidir..

Ben geçen gün kendi yeğenimin çantasını karıştırdım. Ve hayretler içinde kaldım. Bakınız yeni mektep çocuğunun çantasından neler çıkıyor? Evvelâ elime bir mukavva kutu geçti.. baktım... Kürdanla dolu bir kutu...

— Bu ne? diye sordum..

Yeğenim gayet tabiî cevap verdi:

— Alfabe..

— Kürdan kutusundan Alfabe olur mu?..

O zaman o hayretle benim yüzüme baktı:

— Ay dayı bilmiyor musun?.. Bak sana alfabe ile bir yazı yazayım da gör.

Kürdan kutusundan kürdanların hepsini önüne döktü. Sonra ince çöpleri birer birer yere dizerek bunlardan harfler yaptı Ve bir isim yazdı: ANTAKYA...

— İşte.. dedi.. gördün mü? Biz harfleri böyle öğreniyoruz. «Peki» diyerek geçtim.. tekrar elimi çantaya daldırdım. Bir de ne göreyim, küçük bir torba.. içini açtım... İki avuç horoz fasulyesi...

— Bu da nesi?.

Yeğenim gene gayet tabiî cevp verdi:

— Hesap..

Bu sefer kızdım, onu payladım:

— Haydi oradan... Böyle hesap olur mu?.

O gene hayretler içinde kaldı:

— Vallâhi, billâhi hesap dayı.. ay sen bilmiyor musun bu hesabı...

— Yap bakalım külhani bir hesap.. fasulyeden hesap nasıl olurmuş anlayalım...

Merakla bekliyordum. Bizim bildiğimiz fasulyeden pilâki olur, piyaz olur, amma hesap olmaz..

Yeğenim fasulyelerden beş tanesini bir tarafa koydu, beş tanesini öteki tarafa... Sonra bana döndü:

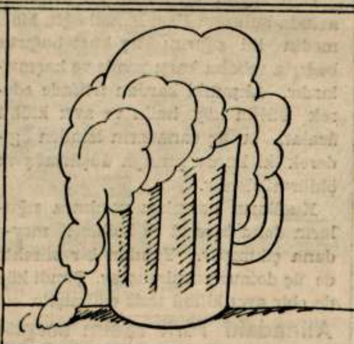
— Beş fasulye burada var.. beş fasulye de karşıda... İşte ben bunları topluyorum.. beş, beş daha on eder... Buna hesepta «toplama» derler. Şimdi burada 10 fasulye var.. bu 10 dan ben «3» ünü çıkarıyorum. Geri 7 fasulye kalır.. hesapta buna da «çıkarma» derler. Anladın mı?.

— Anladım, anladım..

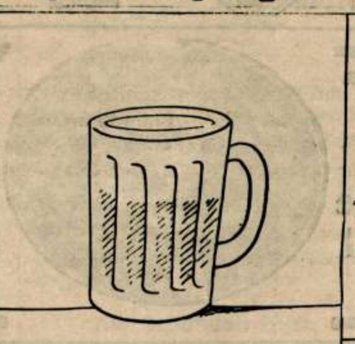
Hakikaten yeğenim bana mühim bir ders vermişti. O zaman bizim okuduğumuz eski mektebin tarihe karıştığını anladım. H. F.

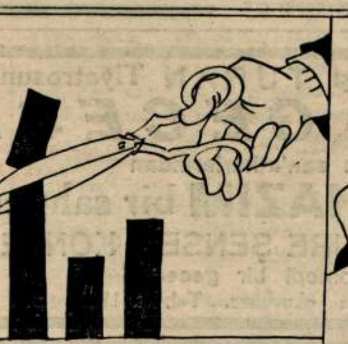
Bay Amcaya göre...

— Geçen gün bir istatistikçi arkadaştan İstanbulun nüfusunu sordum bay Amca. Ne cevap verse beğenirsin?.

... «Belli olmaz bayım, dedi, bu mevsimlere göre değişir...

«Yazın şehir adam almaz...

... «Kışın tenhalaşır!...

... Binaenaleyh yedi yüz bin denilen İstanbul nüfusuna vasatî olarak beş yüz bin demelidir!..» dedi...

B. A. — Halbuki hakikî nüfus elli binden yukarı olmasa gerek!.

— Sahi mi?...

B. A. — Evet, ticaret odasının geçim listeleri «İstanbulda yaşıyan bir ailenin ayda 87 lira geliri olmalıdır!» der.

İktisadî ve malî hafta

İngiltere umumî vaziyeti iyi görüyor İstanbul borsasında hafta sönük geçti

Geçen hafta Almanyanın İspanyol Fası üzerinde haris niyetlerinin piyasalarda tevlid ettiği endişeden bahsetmiştik. Tam mesele kapanıp zihinler yatıştığı bir sırada Almanya bu sefer Çekoslovakyayı bolşevizasyon'la ithama kalkıştı. Borsalar gene bir nöbet geçirdiler. Şimdi de efkârı umumiye İskenderun meselesinden dolayı Türkiye ile Fransa arasında çıkan ihtilâfla meşguldür.

Hafta zarfında ticari mübadelât azıcık daha fazlalaşmıştır. Gemi tezgâhları halen yalnız harp gemileri inşaatile meşgul oldukları için dünyada mevcud ticaret gemileri nakliyatı temine kâfi gelmiyor. Bu yüzden hem vapur kıymetlerinde hem de navlunlarda umumî bir tereffü vardır. Bu tereffü memleketimizde de hissolunmaktadır. Fransada demir sanayiindeki grev bitmiş ve grevciler işgal ettikleri fabrikaları tahliye etmişlerdir. Fransa efkârı umumiyesini aylardan beri çok düşündürmüş olan bu meselenin sosyal sarsıntıları mucip olmadan halli büyük bir muvaffakıyet sayılmaktadır. Fransada şimendifer nakliyatı hafta zarfında artmıştır.

İngiltere umumî vaziyeti iyi görüyor. İngilizler artık buhrana değil, muhtemel bir (foom)a karşı nasıl tedbir ittihaz edeceklerini düşünmeğe başlamışlardır. Londrada şeker piyasası geçen teşrinisaniden beri yüzde yirmi nisbetinde fırlamıştır.

Amerika ahvali daha az parlaktır. Otomobil sanayiindeki greve bir türlü çare bulunamıyor. Hafta zarfında petroldan maada diğer iptidaî maddeler, bilhassa bakır, pamuk ve buğday fiatleri tenezzül etmiştir. Birleşik devletler parlâmentosu, doların kıymetini indirebilmek hususunda reisicumhura vaktile vermiş olduğu salâhiyeti 30 haziran 1939 tarihine kadar uzatmıştır.

Muhtelif temayüllerin muhassalası olarak Avrupa borsalarında hafta zarfında cüz'i bir salah müşahede edilmiştir.

İSTANBUL BORSASINDA VAZİYET

İstanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsası sönük bir hafta geçirdi. Geçen haftaki icmalimizde yüzde yedi buçuk faizli Türk borcu tahvillerinin, frangın, sukutundan beri Pariste ilk defa olarak 327 franga kadar tereffü ettiğini yazmıştık. Bunu müteakip 340 franklık bir rekor da kaydolundu ise de çok sürmeden fiat 314 franga geriledi. Pariste münteşir İnformation gazetesi, 21 son kânun tarihli nüshasında, İskenderun meselesi hakkında Türkiye ile Fransa arasında başlamış olan müzakeratın neticesine intizaren bu kâğıdların mütereddid bir temayül gösterdiklerini yazıyor.

Türk borcu tahvilleri İstanbul borsasında diğer esham ve tahvilâta -dahilî devlet istikrazatı hariç- rehberlik vazifesini görür. Bu itibarla bunların Pariste sukutu hem burada da fiatlerinin tedennisine hem de zaten düşmeğe sebep arıyan Anadolu grupu tahvillerinin biraz daha gerilemesine sebep olmuştur. Cumartesi akşamı kapanış fiatleri şunlardı:

Birinci seri 22,20 lira
İkinci seri 20,80 lira
Üçüncü seri: 20,70 lira.

Gündelik alış veriş miktarı ancak bir kaç yüz adede inhisar eden Anadolu kâğıdları da aşağıdaki fiatlerde kaldı:

Hisse senedleri 21,50 lira
Tahvilât 35,40 lira
Mümessil senedat 38,70 lira

Merkez bankası ileriye doğru yoluna devam ediyor. Geçen haftadan beri bir buçuk lira daha tereffü var. Halihazır fiatı 97 buçuk liradır. Merkez bankasının son neşrettiği bilânçosundan anladığımıza göre kâğıd paraya karşılık olarak sakladığı altın stoku üç bin kilo kadar artmıştır.

İş bankası 10 lirada geçen haftaki fiatini muhafaza etmektedir. Osmanlı bankasının nominal fiati de 33 liradır.

Endüstriyel kâğıdlar üzerine hemen hiç muamele cereyan etmedi. Bu meyanda Aslan çimento üzerine 13,70 liradan birkaç muamele yapıldı. İttihad değirmencilik 10,25 lirada sabittir. Şark değirmencilik hisselerine geçen haftadanberi 15 kuruş bir tezayüdle 95 kuruşa birkaç talip çıktı. Omnium 0,80 lira, Bomonti 9,50 lira, Şirketi Hayriye 16 ve tramvay 16,50 lirada keza eski fiatlerini muhafaza ediyorlar.

BORSA HARİCİ MUAMELÂT

Hafta zarfında biraz fazlaca vuku bulan talep üzerine borsa harici muamele gören Türk altını gene on kuruş kadar yükselerek 1040 kuruşta kaldı.

Buna mukabil Mısır kredi fonsiye tahvillerinde yarımşar lira kadar bir sukut vardır. Son muamele şu fiatlerde vuku buldu:

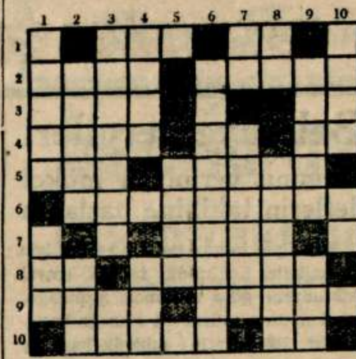
1903 tertibi 102,50 lira
1911 tertibi 96,50 lira.

Türk pediatri kurumunun senelik kongresi

Türk pediatrie kurumu Prof. Dr. İhsan Hilmi Alantarın başkanlığında senelik kongresini akdetmiştir. 936 yılı idare heyeti raporu okunmuş ve kabul edilmiştir. Bilâhare yapılan yeni seçimde başkanlığa Prof. Dr. İhsan Hilmi Alantar, ikinci başkanlığa Ali Şükrü Şavlı, genel sekreterliğe Dr. Sezai Tumay, veznedarlığa Dr. Fahri Belen, celse sekreterliğine Dr. Muhittin Nogo ayrılmışlardır.

Bundan sonra Prof. Dr. İhsan Hilmi Alantar tarafından «Claude Bernard Horner syndromu» ile, Dr. Fahri Belen tarafından «Spina bifidaocculta» vakaları takdim edilmiştir. Münakaşalara Dr. Fedon Skuros ve Dr. Fahri Belen iştirak etmişlerdir.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — Tabiat, tıynet (3) Nida (2)
2 — Soğuk (4) Kira otomobili (5).
3 — Uyku hülyası (4) Zaman (2).
4 — Yakın değil (4) Sonuna (p) koyun kulp olsun (2) Sonuna (r) koyun kışın yağsın (2).
5 — İncecik kumaş (3) Garez bağlıyan (5).
6 — Rendelenmiş tahtalı (9).
7 — Gelin eşyası (4).
8 — Sonuna (ş) koyun kafa olsun (2) Yorgun (6).
9 — Evdeki şeyler (4) Meşhur (5).
10 — Baş (5) Neyse nidası (2).

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Fişeği ateşliyen (5) Bizi doğurtan (3).
2 — Halka (5) Sevda (3).
3 — Görüyoruz sanılan (7) İçin aksi — emri hazır (2).
4 — Yakın değil (4) Arı taltlısı (3).
5 — Sakallı hayvan (4).
6 — Kurma, yapma (9).
7 — Nida (2) Çok eski şey (6).
8 — Beyaz (2) Ada (6).
9 — Çirkin (5) Tufan peygamberi (3).
10 — Yapı (4) Ayı yuvası (2).

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 - Misket - İn - 2 - Al - Akide 3 - Saksı - Akma - 4 - Ek - Oynak 5 - Akrep - Nan 6 - Fırtına 7 - Za - Nakise 8 - Katran - Lim 9 - Ak - Reçete 10 - Ari - Er.

Yukarıdan aşağı: 1 - Masraf - Kan 2 - İlâ - Kızak 3 - Kerrat 4 - Kasket 5 - Pınar 6 - Ta - Nane 7 - Kaynak - Ça 8 - İkna - ile 9 - İdman - Site 10 - Aka - Kemer.

Sancak meselesinde anlaşma oldu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Dün de yazdığımız gibi Sancak meselesinde esas noktalarda mutabakat hasıl olmuştur. Fakat şekle ve teferruata aid görüşülecek bir çok mühim meseleler vardır. Bugün yapılacak konuşmalardan sonra vaziyet tamamen aydınlanacaktır.

FRANSIZ GAZETELERİNİN MEMNUNİYETİ

Paris 24 — Gazeteler Sancak meselesi hakkında esaslı noktalarda bir anlaşma zemini bulunduğu haberini büyük bir memnuniyetle yazıyorlar. Gazeteler Sancak meselesinin tehlikeli safhasını geçirdiği mütleâsındadırlar. Mamafih tam bir anlaşma için daha epice müzakereye ihtiyaç olduğunu söylüyorlar.

Petit Journal diyor ki: «Sancak meselesi hakkında bir anlaşma esası bulunmuştur. Bu esas Ankaraya bildirilmiştir. Bunda bazı değişiklik yapılması ihtimali vardır. Her şeyden evvel bundan böyle bu kabil hâdiseler olmaması için Türk - Fransız münasebetini devamlı bir surette ıslah etmek lâzımdır.»

Populaire diyor ki: «En büyük güçlükler yenilmiştir. Katî bir anlaşma umuluyor. Müşterek emniyet esasına ayni derecede bağlı olan iki hükûmet arasındaki bütün ihtilâfların yakında ortadan kalkacağı ümid edilebilir.»

Anlaşma Avrupada sulhü kuvvetlendirecek

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

karşı garanti ediyor. Sancak askerlikten tecrid edilecektir.

Beynelmilel mahafilde bu anlaşmadan dolayı büyük memnuniyet gösteriliyor. Anlaşma Avrupada sulhun kuvvetlendirilmesi için bir unsur teşkil etmektedir.

ANLAŞMANIN ESASLARI

Cenevre 24 (A.A.) — İyi malûmat alan mahafil İskenderun Sancağı hakkında Türk ve Fransız heyetleri arasında hasıl olan anlaşmanın şu noktaları ihtiva ettiğini zannediyor:

1 — Sancak Milletler Cemiyetinin garantisi altında olarak dahilî işlerini tam bir istiklâl ile idare etmek hakkına malik olacak, fakat siyaseten Suriye devletinin kadrosuna dahil bulunacaktır.

2 — Sancağın parlementosu ve hükûmeti bulunacaktır. Sancak teşkilâtı esasiye kanununu kendisi tesbit edecektir.

3 — Sancak askerlikten tecrid edilecek, Sancak halkı askerlik hizmetine tabi olmıyacaktır.

4 — Fransa ve Türkiye Sancağı her türlü taarruza karşı müşterek garanti edeceklerdir.

Aç kurtlar iki sığırı parçaladılar

Bunlardan ikisi pusuya düşürülerek öldürüldü

Kozak (Akşam) — Buralarda havalar çok soğuk ve karlı olduğundan, dağlarda yiyecek bulamıyan kurtlar; köye kadar inmektedir.

Dün köyün en bucak bir evindeki avluda bulunan Hacı İsmail oğlu Mehmedin iki sığırını üç kurt bağırta bağırta sabaha karşı yemiş ve kaçmışlardır. Akşamki kardan istifade ederek bütün köy halkı ve avcı klübü âzaları bu üç canavarın izinden giderek iki kurdu pusuya düşürmüş ve öldürmüşlerdir.

Kurtların karınları yarılınca sığırların daha taze et ve kalbleri meydana çıkmıştır. Yapılan bir sürekte de üç domuz vurulmuştur. Şimdi köyde bir avcı klübü tesis edilmiştir.

Atinadaki Türk resim sergisi rağbet gördü

Atina 24 (A.A.) — Edebiyat salonunda dün açılan Türk resim ve eserleri sergisi gazetelerde uzun uzadıya mevzuu bahis olmaktadır. Halk da bu sergiye büyük bir alâka göstermektedir.

Sıfırdan aşağı 5 derece

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Kar fırtınası karada yürümeği güçleştirmektedir. Denizde 40-50 metre ilerisini gömek kabil olamadığından seferler güçleşmiştir. Akay ve Şirket vapurları dün seferlerini müşkülâtla yapmışlar, tipinin sıklaştığı saatlerde yarım yolla ilerlemeğe mecbur olmuşlardır.

Posta vapurları dün de Karadenize çıkamamışlardır. Karadenizde bulunan vapurlar limanlara iltica etmeğe mecbur olmuşlardır.

TRAKYADA KAR

Edirne 24 — Bütün Trakyada şiddetli bir kar fırtınası hüküm sürüyo. Fırtına Edirne havalisinde bilhassa şiddetlidir. Bulgaristana çok mikdarda kar yağmıştır.

Bulgaristandan gelen haberlere göre Tunanın bir çok kısımları donmuştur. Bu yüzden vapurların seferleri durmuştur.

ANADOLUDA KAR

Zonguldak 24 — Bütün Karadeniz sahillerinde şiddetli bir kar fırtınası hüküm sürüyor. Deniz çok dalgalıdır. Soğuk gittikçe şiddetini arttırmaktadır. Fakat vapur seferleri hemen tamemen durmuştur.

Kastamonu 24 — Bu havalide şiddetli bir kış hüküm sürüyor. Kardan yollar kapanmıştır.

Samsun 24 — Kış ve kar fırtınası şiddetlidir. Sıvas hattında yollar kapanmıştır.

DİYARIBEKİRDE GÖRÜLMEMİ KIŞ

Diyarıbekir 24 — Burada senelerdenberi görülmemiş soğuklar hüküm sürüyor. Diyarıbekir nisbeten sıcak bir yer olduğu halde bu sene termometre sıfırdan aşağı 20 dereceye kadar inmiştir. Karın itifaı yarım metredir. Yollar kapandığından kamyonlar işlemiyor. Posta, hayvan sırtında naklediliyor.

Tren seferleri de güçleşmiştir. Elâziz yolunda Kezim rampasını kar doldurmuş, iki gün tren seferleri durmuştur. Ergani madeninin önündeki tünelin ağzını akar sulardan hasıl olma büyük buzlar kapamış, bir müddet nakliyat aktarma suretile yapılmıştır.

Diyarıbekirde odun ve kömür fiatleri bir misli yükselmiştir. Kömürün 8 kilosu 20 kuruştan 35, odunun 36 batmanı 200 kuruştan 350 kuruşa fırlamıştır.

KÖPEKLER KURDU PARÇALADILAR

Edirne 24 — Edirne civarında Domurcalı köyüne bir kaç kurt inmiştir. Köyden Kâmilin köpekleri kurtlarla çarpışarak beş kurdu parçalamışlardır. Bu köpekler yaban domuzlarına da göz açtırmıyorlar.

Bulgar radyosu

Yeni merkezin inşası hararetle devam ediyor

Sofya 22 (Akşam) — Vakarel köyü yakinindeki yeni Bulgar millî radyo neşriyat merkezinin inşası çok ilerlemiştir. Şimdiye kadar montajı için hariçten getirilen levazım, âlât gibi eşyalar on vagonu bulmuştur. Kışın şiddetlenmesine rağmen, radyo santralı direğinin dikilmesine devam ediliyor. Şimdiye kadar yerden 150 metre irtifaa çıkarılan bu direkte teknisiyenler harıl harıl çalışıyorlar. Yeni radyo santralının teshin tesisatı da bitirilmiştir. İlk neşriyat tecrübeleri, ilk baharda yapılacaktır. Gazetelere göre, İlkbaharda tamamile bitirilecek olan bu millî radyo neşriyat merkezi yüz kilovatlık olup Balkan yarım adasının en büyük radyo neşriyat merkezlerinden biri olacaktır.

Şimdilik, Bulgaristan eski Zağrede, Varnada ve daha bir iki şehirde mevcud küçük radyo neşriyat merkezlerile iktifa etmektedir.

Amerikadaki grevler

Detroit 24 (A.A.) — General Motors müdüriyeti salı günü bir kaç fabrikayı çalıştırmak niyetinde olduğunu söylemiştir.

Vaşingtonda söylendiğine göre iş nazırı M. Pekins, general Motors müdürlerile grevci amele murahhasları arasında bir mülâkat tertib etmeğe gayret etmektedir.

SİYASİ İCMAL

Komisyona havale edilen işler

Milletler cemiyeti meclisinin bu defaki toplantısının ruznamesinde sulhü sağlamlaştıracak ve mevcud meselelerin hallini kolaylaştıracak birçok mühim maddeler varsa da bunlardan büyük bir kısmının havale ve tehir yolile müsbet neticelere isal edilmiyeceği anlaşılıyor. Bu meselelerin biri de Lâhey divanı adaletine hukuki ihtisas kararı almak üzere müracaat yapılmasını güçleştiren usulün ilgası işidir.

Milletler cemiyeti azasından bulunan iki devlet arasında bir ihtilâf ve dava çıktığı zaman bunun mevcud ahid ve haklara uygun olup olmadığını beynelmilel divanı adalet gibi en salâhiyettar bir mahkemeden bir ihtisas kararı almaktır. Fakat böyle bir müracaatın yapılabilmesi için Milletler cemiyeti meclisindeki azaların hepsi ve hattâ haksız sayılarak dava olunan devlet dahil olduğu halde ittifakı ârâ ile karar vermesi icap ediyor. Haksız olan tarafın hiç bir zaman bu karara yanaşmıyacağı bedihi olduğundan en vahim meselelerde bile bu kestirme yolun takibine imkân bulunmamaktadır.

Bunun önünü almak ve kendisinden dava olunan devletin hâkim mevkiinde kalmasını menetmek için ihtisas kararının istenilmesinde dava olunan devletin reyi muteber olmaması için şimdiki toplantıda bir teklif yapılmıştı. Avrupanın muhtelif devletleri bu teklifi reddettiler. Lehistan, İsveç ve Romanya Milletler cemiyetinin herhangi ihtilâflı meselede dava olunan tarafın muvafakatı olmaksızın ihtisas kararı almağa salâhiyettar olması ile kendisinin mütevassıt ve uzlaştırıcı rolünü kaybederek hüküm ve kararını cebren kabul ettirecek bir mahkeme şeklini alacağını ileri sürdüler. Bu suretle teklif Milletler cemiyetinin ne zaman yapılacağı belli olmıyan ıslahatını tedkik etmeğe memur komisyona bırakılarak örtbas edilmiştir.

Madriddeki ecnebi sefarethanelere iltica edenlerin emniyet içinde harice çıkarılması için Şili devletinin yaptığı teklif de sıhhi işlere bakan komisyona havale edilerek neticesiz bırakılmıştır. Yalnız Danzig meselesi buradaki Milletler cemiyeti komiserinin vazifesi Lehistan ve Danzig hükûmetleri arasında çıkacak ihtilâflara ancak iki tarafın müracaatı ile bakmağa hasredilmesi yolunda pratik ve müsbet bir neticeye isal edilmekte bulunuyor.

Hatay hakkında bir konferans

Hatayın bir Türk yurdu olduğu ilmî surette isbat edildi

Dünkü konferansı veren B. Ahmed Faik Türkmen

Hatay erginlik cemiyeti tarafından bir konferanslar serisi tertip edilmiştir. İlk konferans dün cemiyetin genel merkezi idare heyeti âzasından Maltepe askerî lisesi felsefe öğretmeni Haytaylı B. Ahmed Faik Türkmen tarafından verilmiştir.

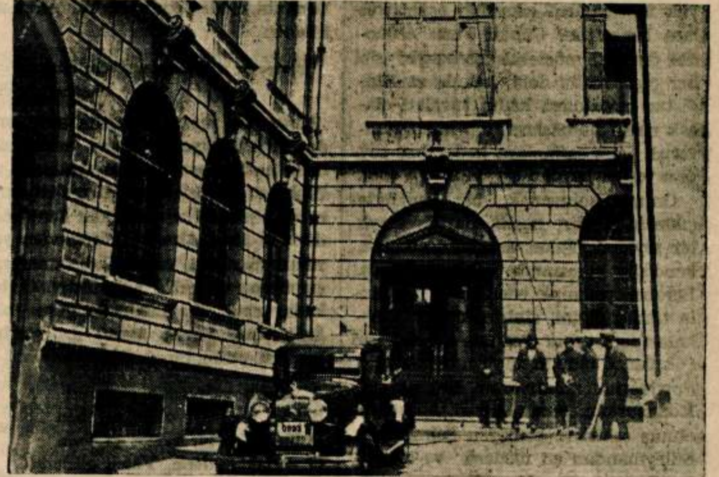
Genç felsefeci Hataylılara bir müstemleke esiri muamelesi yapıldığından bahsederek konferansına başlamış: «Davamızın siyasî cephesini, bizden fazla düşünen bilgili ve görgülü eller idare etmektedir. Bizim burada yapacağımız iş davayı ilim bakımından etüd etmektir.» demiş, bunu müteakip Hatay davasını teşrih etmiştir.

B. Ahmed Faik Türkmen, Hatay ilinin bir Türk yurdu olduğunu tarih, beşerî ve fizikî cografya, etnografya toponomi, folklor, lisaniyat ve islâm felsefesi bakımından inceliyerek ilmî metodlarla isbat etmiştir. Konferans büyük bir alâka ile takip edilmiştir.

Telefon şebekesi genişletiliyor

Telefon abone adedi 20 bine çıkarılacak

Yakında memleketin her tarafile telefonla görüşmek kabil olacak

İstanbul telefon idaresi merkezi

Telefon müdürlüğü İstanbul şebekesinin genişletilmesi ve ıslahı için yeni bir faaliyete girişmiştir. Telefon müdürlüğünü böyle bir genişletme ve ıslah işine sevkeden sebeb, İstanbuldaki abone adedinin gün geçtikçe artma temayülü göstermesi, bundan başka şehirler ve milletler arası telefon mükâlemelerinin fazlalaşmasıdır.

Bugün İstanbulda on bir bin küsür telefon abonesi vardır ve günde 45 ilâ 55 bin arasında mükâleme yapılmaktadır. Telefon idaresinin gayesi telefonu şehirde bir ihtiyaç haline getirmek ve herkesin kesesine uygun gelecek bir ucuzluk temin ederek abone adedini iki sene zarfında yirmi bine çıkarmaktır. Bunun için tesisat şehirde yirmi bin abone istiap edecek şekilde genişletilecektir.

TELEFON ŞEBEKESİNİ TEVSİ

Hazırlanıp Nafia vekâletine gönderilen İstanbul telefon şebekesi tevsi projesinde büyük bir otomatik santral tesisi işi vardır. Bundan başka Beyoğlu tarafında yeniden tesisat yapılacaktır. Hâlen İstanbulda üçü tamamen otomotik ve on biri yarım otomatik olmak üzere 14 santral vardır. Şişli, Taksim ve Maçka havalisini ihate edecek olan yeni santral Şişli ile Mecidiyeköyü arasında inşa edilecektir. Yeni santralın yapılış tarzı etrafında vekâlete arzedilen muhtelif tekliflerden hangisi muvafık görülürse o şekilde yapılacaktır. İstanbulda abone adedinin yirmi bine çıkarılması ancak bu santral yapıldıktan sonra mümkün olabilecektir.

Bundan başka şehrin muhtelif semtlerindeki merkezler fazla telefon alabilecek şekilde kuvvetlendirilecektir. Bu faaliyet Çarşıkapıdan Edirnekapıya ve Lâleliye doğru şimdiden başlamıştır.

OTOMATİK TELEFON KULÜBELERİ

İstanbulun ana caddelerine otomatik telefon kulübeleri koymak işine de yakında başlanacaktır. Tahsisat bulunamadığı için biraz gecikmiştir. Bu kulübelerdeki telefonlar kasalı olacak ve beş kuruş atmak suretile herkes istifade edebilecektir.

AVRUPA VE ASYA İLE MUHABERE

İstanbul telefon idaresinin ikinci gayesi, Avrupa ile Asya arasındaki telefon ve telgraf muhaberesinde transit merkezi olan İstanbulun ehemmiyetini yeni tesisat ilâvesile bir kat daha arttırmak, Irak, Suriye ve İran arasında doğrudan doğruya muhabere temin etmektir. Bu suretle Avrupa - Asya muhaberatında İstanbul yegâne geçid yeri olacaktır.

Bugün Avrupa şehirleri ile Irak, Suriye ve İran arasında güçlükle ve çok pahalı olarak telefon mükâlemesi yapılabilmektedir.

Berlinden Beyrut ile görüşmek ancak radyo tarikile ve bir gün evvel haber vermek şartile mümkün olabilmektedir. Bu mükâlemenin üç dakikası altmış liradır.

Memleketimiz dahilinde Ankara ve İstanbulu bütün şehirlerimize telefonla bağlamak yolunda girişilen faaliyet süratle ilerlemektedir. Kayseriye kadar varmış olan telefon hattı buradan Erzuruma ve Adanaya doğru iki istikamette ilerliyecek, hududlara kadar varacaktır. Bundan sonra Avrupa Asya arasında da kolaylıkla telefon muhaberesi temin edilecektir.

BALKAN MEMLEKETLERİLE KONUŞMALAR

Bugünlerde bazı gazeteler İstanbul ile Balkan devletlerinin merkezleri arasında doğrudan doğruya telefon hatları tesis edileceğini yazmışlardı. Bu husustu görüştüğümüz salâhiyettar bir zat:

— Balkan devletleri merkezlerile zaten şimdiden, hem de kolaylıkla telefon mükâlemesi yapılıyor. Bizim Bükreş, Sofya ve Belgrada bağlı olan üç kanalımız vardır ve bunlar kâfidir.

Bu kanallar vasıtasile Balkanlardan maada Avrupanın bütün merkezlerile konuşabiliyoruz. İstanbul ile bilhassa Atina ve Selânik arasında çok konuşma yapılmaktadır. İstanbul ile Balkan devletleri merkezleri arasında doğrudan doğruya telefon hatları çekmek hem çok masraflı olur, hem de bugünkü kanallar varken lüzumu da yoktur» demiştir.

İSTANBUL - İZMİR TELEFONU

İstanbul otomatik telefon müdürlüğü İzmir ile İstanbul arasında bugün hafif olan tek yolu kuvvetlendirmek karamdadır. Yakında bu iki şehir arasında mevcud telefon hattına bir kuran portör ilâve edilerek hat ikiye çıkarılacak, ayni zamanda dört kişi konuşabilecek ve ses Ankara ile İstanbul arasında olduğu gibi İzmirden de gayet vazıh bir surette gelebilecektir.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

KADINSIZ ADA

Bu ne bir masal, ne de bir roman serlâvhasıdır, bu Kokas adasıdır.

Hint denizinin tam ortasındaki bu adada, on tane erkek var. Bu erkekler denizaltı kablolarının kontrolüne memurdurlar. Kokas adası, denizaltı kablolarının iltisak noktasıdır.

Bu on kablocu ile beraber otuz kadar Çinli ile Hintli de bu adada yaşıyor. Fakat onlar da erkektir. Kablo şirketi adada kadın bulunmasını yasak etmiştir. Ada da karadan 2,700 kilometre uzak olduğundan: «Adaya kadın gelmesi yasaktır» emri aynen tatbik ediliyor. Çünkü 2,700 kilometre ötelerden kaçak kadın getirtmek kolay değildir!..

HERRİOT'NUN PİPOSU

Gazeteler her fırsatta iki pipodan bahsederler. Stanleyle Herriot'nun pipolarından.

Geçenlerde M. Herriot tütüncülerin bir ziyafetinde demiş ki:

— Siyasete pipoyu soktuğum için bana tariz edenler bulunuyor. Fakat piponun siyasette çok faydası vardır. İnsana sükûn verir, insanı düşündürür, tamiri kabil olmıyan sözleri söylemekten kurtarır. Pipo diplomatiktir, sulhun kalûmesidir.

Kalûme şimalî Amerika kabilelerinde, sulh timsali olarak kullanılan ve «barıştık» remzi olarak birbirlerine gönderdikleri çubuktur.

MESELEDİR !..

Dil ve imlâ hususunda kılı kırka ayıran kimlerdir bilir misiniz? Fransızlar...

Fransada dil, imlâ, gramer meselesi çok mühimdir. Meselâ herhangi bir yabancı edibin tercümesinin tek kelimesi üstünde, aylarca münakaşa ederler.

Şimdi de bir sokak ismi yeni bir münakaşa mevzuu doğurdu. Pariste kraliçe Astrid namına bir meydan açılıyor.

Bu meydanın lâvhasına «Kraliçe Astrid» mi yazacaklar, yoksa, araya bir çizgi koyarak «Kraliçe - Astrid» mi yazacaklar?..

Bunu henüz halledemediklerinden bir türlü lâvhayı yazdıramıyorlar.

Şimdilik çizgi koymak taraftarları ekseriyette...

ET YİYENLER

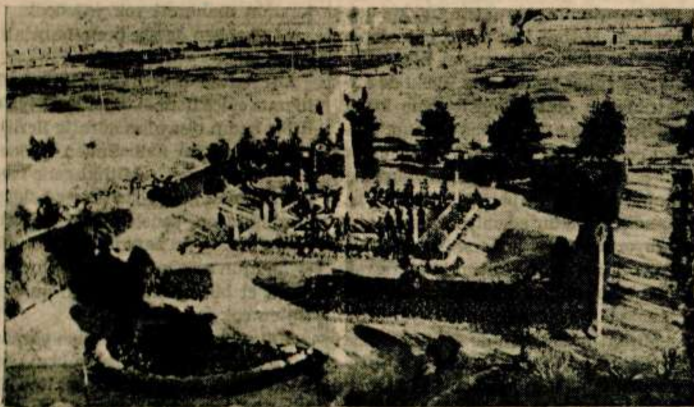
Pariste en kısa süren grev, kasaplar grevi oldu. En fazla telâş uyanran grev de kasaplar greviydi.

Fransızlar, dünyanın en çok et yiyen insanlarıdır. Orada pirzola, biftek, rosto sarfiyatı her diyardan fazladır.

Yalnız Pariste, senede nüfus başına kaç kilo et düşer bilir misiniz? Şöyle bir hesap söyliyeyim: Her Parisliye senede iki öküz, altı koyun düşer.

Bizde, yani İstanbulda ise adam başına bir kuzu düşmemektedir!..

İzmirde şehitler âbidesinin tamiri

Âbidenin tamirden sonra aldığı şekil

İzmir (Akşam) — İzmirin kurtuluş günü Halkapınar tarafından İzmire ilk defa girmek üzere bir fırtına hızı ile Kordona doğru ilerlerken o civarda gizlenen ermeni komitecileri tarafından üzerlerine ateş edilerek öldürülen Mehmedciklerimiz namına vaktile bir (Şehidler âbidesi) dikilmişti. Belediyemiz, son zamanda bu âbideyi tamir ettirerek etrafını güzel bir parkla çevirtmiştir. Âbidenin dört kenarındaki mermer direklerin fener şeklinde yapılan başlıklarında geceleyin meşale şeklinde elektrik tenviratı yapılmaktadır.

Üç cinayet işliyen biri yakalandı

İki kişiyi öldürmüş, bir kişiyi de yaralamış

Balıkesirin Savaştepe nahiyesinin Çamurlu köyünde Hasan adında biri tevkif edilmiştir Hasan üç cinayetten suçludur. Bunlardan biri şudur: Kara Hasan vaktile Koca Mehmed adında bir arkadaşile birlikte hırsızlık yapmış. Koca Mehmed sonra hırsızlıktan vazgeçmiş. Kara Hasan arkadaşının eski vakaları meydana çıkarmasından korkarak pusu kurmuş ve Mehmedi beklemiştir. Bu sırada da Mehmede benziyen biri geçmiş ve Hasan ateş etmiştir. Yolcu yaralı olarak yere düşmüştür.

Hasan pusudan çıkıp yaralının yanına gidince Hasan olmadığını görmüş, «arkadaş yanlışlık oldu, kurusa bakma» demiştir. Bu adamın İsmail adında biri olduğu anlaşılmıştır.

Kara Hasan bundan sonra Mehmedin peşini bırakmamış ve kendisini öldürmüştür. Bundan başka dükkânda ölü bulunan bakkal İsmail adında birinin katilinin de Hasan olduğu anlaşılmıştır. Katilin muhakemesine yakında başlanacaktır.

Tarikat âyini yapanlar aleyhine takibat

İzmir 23 (Akşam) — İzmir civarında Bulgurca köyünde tarikat âyini yaptıklarından haklarında kanunî takibat yapılmakta olan şehy Halil ile arkadaşları hakkında Cumhuriyet müddeiumumiliği, son tahkikatın açılmasını istemiştir. maznunların tarikat ve tekkelerin ilgası hakkındaki 677 numaralı kanuna göre mahkemeye sevk edilmeleri istenmiştir.

Bir rekor

Balıkesir (Akşam) — Halkevinin çalışmaları arasında bilhassa temsil kolunun faaliyeti göze çarpmaktadır. Geçen bir sene içinde (69) temsil verilmiş ve dağıtılan karne ve davetiyelerin tesbiti suretile (36,420) yurttaşın müsamerelere geldiği anlaşılmıştır. Bu temsil fazlalığı Halkevleri arasında bir rekor sayılmaktadır.

Kar topundan kaza

Bolca kar yağar yağmaz gene sokaklarda kar topu muharebesi başlamıştır. Dün bu yüzden bir de kaza olmuştur. Lâleliden geçen Niyazi isminde birine Mustafa adında bir çocuk kar topu atmıştır.

Niyazi başından yaralanmıştır.

Şirketihayriyenin yaptırmağa başladığı vapurun inşası ilerliyor

Şirketi Hayriyenin kendi fabrikasında yaptırmakta olduğu vapur üç, dört ay sonra sefere başlıyacaktır. Halen teknesine perçinleme ameliyesi yapılan vapurun diğer aksamı hazırlanmaktadır. Perçin bittikten sonra vapur yüzdürülecek ve atelyelerde yapılan kısımlarile hazır olan makinesi takılacaktır.

Bu iş te ikmal edilince vapur tekrar kızağa çekilecek ve boyanacaktır. Yeni vapur her şeyi tam bir şekilde yüzdürülürken büyük merasim yapılacaktır. Bu vapurun eşi olan diğer iki vapur ayni tezgâhlarda daha çabuk inşa edilecektir. Birinci vapur seksiz bir buçuk ayda meydana geleceğine göre diğeri altı ayda ikmal edilebilecektir.

Bir kayıkçı denize düştü, kurtarıldı

Dün köprüde Osman adında bir kayıkçı denize düşmüş, boğulmasına pek az bir şey kaldığı esnada kurtarılmıştır.

PAZARTESİ KONUŞMALARI

FAZIL AHMED

Bu isimde bir kitap ve bir insan vardır. Eserle müessir bir sayılırsa (Fazıl Ahmed), hem bir kitabın ismi, hem de onun sahibinin adı olabilir. Nitekim öyle olmuştur. Ben kitap Fazıl Ahmedi, Fazıl Ahmed insanından önce tanıdım. Tanıdıktan sonra da bu kitabın içindekileri, o insanın kafasındakilerle mukayese benim için mümkün olabildi. Kitabını, ancak büyük fabrikaların çıkardığı eşantiyonlara benzettim. Çünkü Fazıl Ahmedin dimağı, müstemlekât sergisi gibi her çeşit malla dolu, kakule ve Hindistan cevizinden kadın tuvaleti olacak narin kumaşlara, top imaline elverişli çelik safihalara kadar her soydan ve her boydan eşyayı ihtiva eder.

Onunla konuşmak, bir seyahate çıkmak gibidir; neşeli, hattâ alaylı bir seyahat. Fakat seyahate çıkmak, kendisile konuşmak gibi değilmiş. Beraber yolculuk edenler, onun fazla titizlendiğini, sinirlendiğini; başkaları için tuhaf olsa bile kendisi için çok üzücü olduğunu ve rahatsızlıklar duyduğunu anlatıyorlar. Her ne ise... Konuşurken. Fazıl Ahmed, münderis olmuş şehirlere benziyen Şehabeddin Süleymandan en modern ve apartımanlarla bezenmiş medeniyet merkezlerini andıran hayattaki dostlarına kadar bu tanıdıklar ülkesinin meşhur şehirlerini hiç bir fotoğraf ve sinemanın sarahatte ondan üstün olamıyacağı bir şekilde kendisinden dinliyebilirsiniz. Fazıl Ahmed, eşi bulunmaz bir beşerî coğrafya mütehassısıdır.

(R) leri biraz (ğ) leştiren dili, söyleyişine şeytani bir eda verir. Kelimelerini ses olarak kulağınıza aksettirirken, müzip bir elin parmakları, hissedersiniz ki, en çok duyan yerlerinize bütün şuhluğuyla dokunmaktadır. Böyle zamanlarında Fazıl Ahmed söylemez, gıdıklar. Gülmekten karnınıza, hattâ başınıza ağrılar gelir. Kendisi de güler. Öyle tahmin ederim ki bu, muhatabının gülüşüne tevcih edilmiş bir iştirak memnuniyetinden ziyade «aferin, şu nükteyi anlıyabildin...» nevinden bir takdir gülüşüdür, Sanki duygusunun bu tarafını göstermemek için, gülerken, yeşilimsi gözbebekleri büsbütün küçülür. Mânasını anlamak için onları en itinalı bir dikkatle arasanız bile bulamazsınız. Zekâ, onun şeytanıdır ve bunu bildiğinden olacak, bir kitabının adını (Şeytan diyor ki) koymuştur.

Malûmatı çok geniştir. Fizik bilir, metafizik bilir, riyaziye bilir, kimya bilir, hukuk bilir, tarih bilir, mimari bilir, hattâ teoloji bilir. Fakat ne fizisyen, ne filozof, ne riyazi ne kimyager, ne hukukçu, ne müverrih, ne mimar, ne din ülemasıdır. Bunların hiçbirini olmamıştır. Onun olduğu şey, şairliktir. Fakat şairlikte de sade kendisinin olmakla kalamamış, kâh Abdülhak Hâmid, kâh Recaizade Ekrem, kâh Türk sazı şairi Mehmed Emin, kâh Ziya Gökalp şekline girmiş ve onların dilile yine onlara etmediğini bırakmamıştır. Fazıl Ahmed, bu karışık bilgileri ve bu türlü türlü şahsiyetleri toplayıp büyük bir terkip yapmıya teşebbüs etmediği halde kendinin ve başkalarının ruhlarındaki en sıcak ve çırpınan yerleri yakalamakta cidden kudretli bir sanat sahibidir.

Hasretin gönlümde, lâkin kim bilir
sen nerdesin

Mısraında faşettiği şairlik sırrı, onda bütün alaycılıklarının arkasında lirik, hattâ hasta bir şair kalbinin vuruşlarını bize işittirir. İçli ve özlü mısralar dinlediği zaman, kaç kere gördüm ki Fazıl Ahmed, yüreğinden yaralanmışcasına yerinde duramamış, çırpınmış ve hattâ ağlamıştır. O, bu kadar nazlı, bu kadar duygulu bir kalb taşır. Seven tarafı da vardır, kendini veren tarafı da...

Âlemi bir pula satan gözlerin!
Bilirim ne kâfir olduğunu ben
O bir açılıp bir yanan gözlerin
O gurbet gözlerin, Vatan gözlerin!
Sevilip sevmenin, ölüp bitmenin
Zehrini tattıran, tatan gözlerin
Gönlüme âdetâ çatan gözlerin!

Bu gözlerin, kim bilir kimin olan bu gözlerin onda bu kadar sıcak, cana yakın satırlar yaratabilmesi için o gözlerin kahretme kabiliyeti kadar Fazılın da kahrolabilmek kudreti olmalı değil midir?

Fakat bu cıva insan, her zaman böyle uysal, içli ve ilâhî duygular içinde mahbus kalamaz. Boyunun şakulünü, öne doğru eğilerek bozan başı, yine öne doğru yapraklanan kulaklarile etrafında kusurlu, kabahatli, gülünç mevzular avlamağa çalışır. Cem ile o, İttihad ve Terakki devrinin iki amansız müverrihidir. Biri çizgiler, öbürü kelimelerle bu devri tarihe naklediyorlar. Her ikisinin affetmiyen, en küçük teferrüatı kaçırmıyan, bilâkis tabiî büyüklüklerinden çok daha mübalâğalandıran realist ve istihzacı objektifine tesadüften Allah korusun.

Methü senâ kapların vermiş Fazıl kalaya
Ondan duâ bekliyenler avucunu
yalaya!..!

Yeniden neşre başladığı yazılarda yine İttihad ve Terakki devrinin hikâyeleri var. O zaman bastıramadığı bu hatıraları (dosya) sından çıkarıp çıkarıp yazıyor. Şairin dediği gibi:

Yarab, bu âferin ne tükenmez hazinedir?

Fakat bu arada aferini tersine bir mânada almalıdır. Çünkü bu yazılarında Fazıl Ahmedin beğendiği şeylerden daha çok tiksindiği, iğrendiği manzaralar var.

Bütün bu türlütürlü mevzularla kafasını ve sinirlerini yoran Fazılın şeytanı, şimdi kendisine musallat olmuş, ona uyku ve istirahati haram etmiştir. Cebinde, küçük cam tüpler içerisinde taşıdığı narkotik ilâçları bir akşam önce rahat rahat uyumuş, apartıman sahibi bir doktor vukufu ve bitaraflığile anlatmasına rağmen, uykusuzluğun onu yorduğu ve üzdüğü yüzünden belli olmaktadır. Muntazam ve müvazi çizgilerile dikkatli sürülmüş bir tarlanın sapan izlerini andıran bu geniş ve zeki alnın arkasında çok değerli bir tefekkür küresi olan başını elleri arasına alıp «başım ağrıyor!..» diye sızlanan Fazıla, daha uzun yıllar, ancak gecelerine munhasır kalacak uykular dilerim.

Hasan Âli Yücel

Üzüm kongresi

Bütün üzüm tiplerinden birer nümune istendi

İktisat vekâletinden İzmir ticaret odasına gelen bir tahriratta Ankarada toplanacak olan üzüm kongresi için şehrimiz ihracat tacirlerinin dış ülkelere yapmakta oldukları üzüm tiplerinden nümuneler istenmiştir.

Oda, bu nümuneleri ihracatçılardan istiyerek hazırlığa başlamıştır.

Üzüm kongresinde üzüm tipleri en esaslı bir mevzu teşkil edecektir. Zira, her ihracatçının üzüm tipi ayrı ayrı ve numara üzerine değildir.

Haber aldığımıza göre, üzüm kongresi için şehrimiz ticaret odası bir rapor hazırlamağa başlamıştır.

Ticaret odası genel sekreteri doktor Mehmed Ali Eten bu raporu hâmilen kongreye gidecektir.

Kahvede kavga

Dayaktan kurtulmak isterken cam parçaları koluna saplandı

Hasköyde Yakup adında biri kahvede otururken kahveye Şakir, Cemal, Maksud adlarında üç kişi daha gelmişlerdir. Bunlardan Şakir aralarında evvelce geçen bir meseleden dolayı Yakupla kavga çıkarmıştır. Kavgada Şakir, Maksud ve Cemal bir olarak Yakubu dövmeğe başlamışlardır.

Yakup bu üç kişinin ellerinden zorlukla kendini kurtararak kaçmak istemiştir. Fakat kapıdan çıkarken camekâna çarpmış, bu defa da kırılan camlar koluna saplanmıştır. Yakubun damarları parçalanmış, fazla kan zayi ettiğinden baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır. Diğer kavgacılar yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

KADIN KÖŞESİ

Çayı sıcak tutmak için

Çay yahut ıhlamuru sıcak tutmak için artmış yünlerden yapılmış kılıf.

İzmirde yeni satış kooperatifleri kurulacak

Çiftçilerin borçları için yeni kolaylıklar gösterilecek

İzmir (Akşam) — Hükûmetimizin ziraî kalkınmayı temin için aldığı yeni tedbirler arasında satış kooperatifleri teşkilâtına mühim bir mevki verilmektedir. Ankarada İktisad vekâletinde yeni kooperatif teşkilâtı için yapılan mühim toplantılarda bu yıl satış kooperatifleri teşkilâtının muhtelif yerlerde tesisi kararlaştırılmıştır.

Hükûmet, yeni bir kuvvet ve enerji ile çalıştırmak istediği çiftçiyi, borç ödemek zorundan kurtarıp huzur içinde çalıştırmak ve fazla randıman almak kararındadır. Onun için çiftçilerin borçları, evvelce taksitlere bağlandığı halde son zamanda gene beş yıllık, faizsiz taksitlere bağlanmak suretile ödeme kolaylığı gösterilmektedir. Bunun için bir kanun lâyihası hazırlanmıştır.

KREDİ KOOPERATİFLERİ

Ziraat bankasına olan borçların tecili, hiç şüphesiz müstahsillere geniş bir nefes aldıracaktır. Müstahsiller, kredi kooperatiflerine olan borçlarının da taksitlere bağlanmasını istemektedirler. İzmir havalisindeki kredi kooperatifleri, ortaklarına her sene üç buçuk milyon liralık ikrazat yapmaktadır. Bu miktarın sekiz milyon liraya çıkarılarak tam randıman alınması muvafık görülmektedir. Bu mühim mesele hakkında yapılan tedkiklere dair hazırlanan bir rapor Ankaradaki yüksek makamlara gönderilmiştir. Ziraat bankası sermayesinin tezyidi meselesinin bunula alâkadar olduğu tahmin edilmektedir.

SATIŞ KOOPERATİFLERİ

Kooperatif ve onlara aid birliklerin idare tarzlarile sair hususlar hakkında İktisad vekâletince hazırlanmış olan nizamname, Vekiller heyetinin tasdikine arzedilmiştir. Bu ay sonuna kadar nizamname, tasdikten çıkacaktır. Önümüzdeki mevsimde fındık ve üzüm satış kooperatifleri kati olarak işe başlıyacaktır. İncir satış kooperatifi teşkili için henüz bir karar alınmamıştır. Fakat yakın bir istikbalde incir müstahsilleri de böyle bir teşekkül ile organize edileceklerdir. Ege mıntakasında mühim üzüm mıntakalarında, meselâ Kemalpaşa ve Manisada satış kooperatifleri teşkil edilecek, bunların İzmirde (Merkez bürosu) şeklinde bir de (birliği) bulunacaktır.

Kooperatiflerin mesaisi, mahsulün idrakinden sonra başlıyacaktır. Kredi kooperatiflerine ortak olan vatandaşlar, behemehal satış kooperatiflerine de girecektir, fakat satış kooperatiflerine girenlerin, kredi kooperatiflerine de ortak olmaları mecburiyeti yoktur.

Satış, işleme, ambalâj ve ihraç işlerini satış kooperatiflerinin birlikleri yapacak ve müstahsil, malını kooperatife getirince malın kıymetinin yüzde 70 - 80 i nisbetinde müstahsile bir avans verilecektir.

Uşakta zahire fiatleri yükseliyor

Uşak (Akşam) — Bir kaç gündenberi burada zahire fiatlerinde yükseliş hissedilmeğe başlamıştır. Evvelce 100 - 120 kuruşa satılan buğdayın ölçeği şimdi 180 - 200 kuruşa kadar çıkmış ve bu yüzden ekmek fiatleri de yükselmiştir.

KIRILAN BEBEKLER

Tefrika: No. 3 — *Nakleden: Zeyneb İdil*

Bunun üzerine Adnan gelip elimi öptü. Ne de olsa hakkı var, biz onun muhitinden değiliz. Derin düşünecek olursam bu fark hoşuma da gitmiyor değildi.

Gelelim düğün bahsine: Her iki tarafın da isteklleri üzere nikâh ve düğün dün, ayni günde oldu. Saat beşte Beyoğlu belediyesinin salonu davetlilerimizle hıncahınçtı. Şunu itiraf edeyim ki, Sait paşanın etrafı, görmüş ve geçirmişleri ile gözleri, ruhları dolu, buna mukabil bizimkilerin de cepleri şıkırdıyordu. Annem, özene bezene diktirdiği koyu nefti elbisesi içinde bir kat daha genç duruyordu. Babam saadetinin çoşkunluğundan etrafını görecek halde değildi. Bu hengameye kapılan Süheylâ, bir prenses, bir düşes edasiyle o paşanın ailesinden bu paşanın ailesine tanıştırılıyordu. Netice itibariyle babam pek te haksız değil, bundan sonra ablam bize soysal basamağın en üstünden bakacak.

Tam saat beş buçukta:

— Lütfen şahitlerinizle beraber masaya buyurunuz» dediler. Ben hemen Süheylânın arkasına geçtim. Kabil olsaydı da o anda ablamın heyecanını ölçseydik derhal ölecekmiş iman ederdik. Nikâh memurunun sorduğu suallere Adnan lâkaydane, Süheylâ da saçmalıyarak cevap veriyorlardı. Süheylânın deftere attığı imzadan daha kuyruklusunu ömrümde ne gördüm ne de göreceğim. Tebrikler, dualar oldu, resimler çıkarıldı, şekerler dağıtıldı. Nihayet kapıda bekliyen otomobillere dağıldık. O anda yalnız bir şey gördüm: Metro hanının her penceresinden onar kafa çıkmış bizi alkışlıyorlardı.

Oradan doğru Perapalasa gittik. Oto mobilde bana düşen piyango bir erkânharp zabiti ile on iki yaşındaki küçük kardeşim ve arkadaşı olduğunu tahmin ettiğim bir lise talebesi idi. Adnanın en çok sevdiği ahbaplarından biri olan bu genç erkânıharbin bana karşı lâkayıt kalmasından başka yüzüne vurulacak bir kusuru yoktu.

Otelde zabitimi kaybettim. Kalabalıktan herkes birbirini eziyordu. Ahbaplarımı selâmlamak için bu derece zahmet çektiğimi katiyen hatırlamıyorum. Odasında gelin elbisesini giyen Süheylâ kayınpederinin kolunda merdivenleri indi, alkışlar fişek gibi patlıyordu. Nihayet dans başladı, büfe açıldı. Bir aralık Sait paşanın tombul karısının ağlamına takıldım. Yanındakilere:

— Ortanca da fena değil, ne çapkın şey! diye bir sürü meth ile beni tanıştırdı. O anda başka bir oğlu olup olmadığını hatırlıyamadım. Ellerinden bin müşkülât ile kurtuldum. Büfedeki arkadaşlarımın yanına gitmeğe çabaladığım esnada iki kuvvetli el omuzlarımdan yakalayıp aşina bir sesle:

— Suzi! dedi.

Döndüm baktım Mithat, güzel Mithat gülümsüyordu. Yakasına fincan kadar kırmızı bir karanfil takmıştı.

— Açıktan ölüyorum Mithat, bana bir şeyler bul. diye haykırdım.

Nazik dostum dirseklerile kalabalığı yararak büfeye kadar bana yol açtı ve uzun kollariyle yakaladığı bir sandviç tabağını uzattı. Açlığımı biraz giderdikten sonra:

— Pervin geldi mi?. diye sordum.

— Zannedersem... Genç evlileri tebrik ediyor.

— Ya?...

Pervin, görünüşte benim gibi Mithatın arkadaşı, fakat Şişli denilen bu dedikoducu muhitti ikisinin hakkında öyle iftiralar işittim ki, yavaş yavaş ben de samimiyetlerinden şüphe etmeğe başladım. Pervin çok güzel, biraz aptalca dul bir kadın. Aptalca diyorum bu sırf kendi kanaatim, o derece uysal bir ahlâkı var ki, herhangi bir işe ne şekil verirseniz verin derhal kabul eder, fakat Mithat bu zahmete bile katlanmıyor ve zavallıyı insafsızca aldatıyor.

Elimde şampanya kadehi, rolüne heniz hazırlanmış bir aktris gibi konuşuyordum. Mithat için fazla zeki denemez, bir türlü tükenmiyen hikâyeleri ile onu tuhaf buluyorum. Belki de anlattıklarını dinlemenekle genç kızlık vazifemi daha iyi yapmış olurum. Mithat çok zengin, havaimeşrep, lüzumsuz bir adam. Yalnız güzel, tıpkı vahşi kaplanlar gibi siyah parlak gözleri var. Kendisini takdir edemiyecek kadar iyi tanıyorum. Pervine karşı harekâtı beni üzüyor, kızdırıyor. Bütün bunlara rağmen nasıl oluyor da hâlâ onun için içimde biraz müsamaha sakhyorum?.

Mithat güldü, ben de gülümsedim. Tıpkı, kış günleri su oluklarının üstüne çıkmış, sırtları kabarmış kediler gibi biribirimizi tartıyorduk. Zannedersem hakkındaki kanaatlerime ehemmiyet bile vermiyor, güzel olduğunu biliyorum ya bu kadarını kâfi buluyor. Sırf kadınlar istirap çeksin diye yaratılmış olan bu mahlûk otuz iki yaşının yanaklarında peyda ettiği hafif girintilere rağmen çok güzel. Heykeller gibi düz, haşin profilini, iyi taranmış saçlarını, tunçtan tenini beğenerek seyrediyordum. Ayak üstünde kulağıma eğilerek çapkınlıklarına başladı. Bu defa güzel tuvaletim tevecühünü kazanmıştı... Derhal terzimin adresini verdim. Bu ani darbeyi soğukkanlılıkla karşıladı ve küstahcasına:

— Güzel bir manken olmanızda da terzinin mahareti yok ya? dedi.

— Evet ben de size bunu hatırlatmak istemiştim.

Altı haftadan beri Mithatla arkadaşlığımız epice ilerledi. Eğer dul veya evli bir kadın olsaydım süratle ilerliyen arkadaşlığımızın âkibetinden korkacaktım. Bereket versin Mithat genç kızlara fethedilmesi gayet basit birer kale gibi gördüğünden, senelerle uğraşıldıktan sonra kazanılan zaferlerile dolu koleksiyonunun şerefini düşürmek korkusile onlara el bile uzatmıyor. Ben bu prensipten çok memnunum.

Kalın bir ses konuşmamızı yarıda bıraktı, biri kolumdan çekip beni Mithattan uzaklaştırdı. Bir saatten fazla büfede yanyana durmamız essen hoş bir şey değildi. İhtiyar doktor kabalığını tevil etmek için güler bi yüzle:

— Adamakıllı eğleniyorsun galiba? Elbette bir gün bunları bana ödersin, dedi.

— Sıhhatim yerinde doktor, kuvvetliyim.

— Görüşürüz, görüşürüz.

(Arkası var)

Profesörlerle başbaşa...

"Ruhu elma, armut gibi teraziye vurup tartmak mümkün değildir..„

Büyük bir âlim diyor ki: "Karaciğerin safra ifraz etmesi gibi beyin de ruh ifraz eder„

Profesör Nrettin Münşinin son zamanlarda âlimler tarafından insan ruhu üzerinde yapılan tecrübelere dair beyanatı fikir hayatımızda büyük bir alâka uyandırdı. Bilhassa ruhun patates, soğan, elma, armut gibi teraziye vurulup tartılması meselesi...

Acaba hakikaten «ruh» denilen şey tartılabilir mi?.. Yoksa ruh meseleleri ile meşgul olmak için dünyanın birçok yerlerinde açılan metafizik lâboratuarlarındaki beynelmilel meşhur âlimler boş yere mi kafa patlatıyorlar?..

Acaba ruh doktorları bu mesele hakkında ne diyorlar?.. Ruh hakkında, ruh hastalıkları, ruh meseleleri ne dair cilt cilt yazı yazan, bu mevzu hakkında büyük bir eseri de daha henüz yeni çıkan profesör Fhrettin Kerimi buldum:

— Üstadım, ruh meseleleri hakkında son zamanlarda âlimlerin yaptıkları tecrübelere ne dersiniz?..

— Ruh meselesi insanları çok eski zamandanberi işgal eden bir düşüncedir. Hazreti İsadan, hazreti Musadan evvel bile insanlar ruhun ayrı bir varlık olduğunu düşünmüşlerdir. Bunun da sebebi şudur: İnsanlar hayatı çok severler. Ölmeğe, yokolmağa hiçbir zaman tahammül edememişlerdir. Öldükten sonra yaşamak hülyasını kabul etmek için ruhun cesetten ayrı bir hava, bir rüzgâr olduğunu kabul etmişlerdir. Bu, onlar için mühim bir teselli olmuştur.

Hattâ dikkat ederseniz bütün dillerde «ruh» mânasına gelen kelimeler aynı zamanda rüzgâr, hava mânasını da ifade eder.

Sonra birçok filozoflar, fikir adamları bu insanların asırlardanberi için den çıkamadıkları mevzu ile uğraşmışlardır. Dekart, Spinoza, Spenser bu mesele ile uzun boylu meşgul olmuşlardır.

Bu mesele hakkında ilim adamlarile filozoflar arasında daimî bir münakaşa vardır. Ruh meselesinde ilim adamlarile filozoflar katiyen biribirlerile anlaşamazlar.

Filozoflar derler ki:

— İlim bir yere kadar gelir, orada dayanır kalır. İlmin halledemediği birçok dâvalar vardır. Bu ilmin haricinde kalanları felsefe halleder.

Müfrit ilimciler de buna mukabil şu cevabı verirler:

— Felsefe cehalettir..

Hattâ en son fikir adamlarından Bergson bile «Ruhî hadiselerle maddî hadiseleri karıştırmayınız» demiştir.

RUH NEDİR?

Şimdi gelelim asıl ruh meselesine... Ruh nedir? İnsan ruhu nedir?..

Müfrit ilimcilerden Kabanes şöyle der:

— İnsan vücudunun birçok ifrazatı vardır. Karaciğer nasıl safra ifraz ediyorsa beyin de «ruh» dediğimiz şeyi ifraz eder... Yani ruh beynin ifrazatıdır.

— Pek maddî bir benzetme üstadım.. o halde böbrekler, idrar yolu nasıl idrar ifraz ediyorsa, mesamat nasıl ter ifraz ediyorsa beyin de insan ruhunu ifraz ediyor, demek... Bir de bunların yanında «ince kadın ruhu» tabirini düşününüz...

— Evet, Kabanes böyle söylüyor.. bugün Avrupanın en meşhur cerrahlarından olan profesör Bir, sonra meşhur Şarl Rişe insanda ruhî hadiselerin fevkinde bir takım kuvvetler olduğunu iddia ediyorlar. Ve bunu bulmağa çalışıyorlar. Bu profesör Bir hiç te şarlatan bir tip değil büyük bir fikir adamıdır.

Lâkin gerek lâboratuarlarda yapılan tecrübeler, gerek bugünkü bilgilerimiz bu işi izah edecek kadar ilerlemiş değildir. Bunlara nazaran his duyan beş âzamızdan başka bir uzvumuz daha vardır. Fakat biz bunu

Pr. Fahrettin Kerim

henüz bilmiyoruz. Sonra insandaki bütün ruhî hadiselerin hepsi şimdiye kadar bildiğimiz gibi dimağa bağlı değildir. Dimağdan ayrı, henüz sır halinde meçhul bir his merkezi vardır. İşte onlar bunu bulmağa çalışıyorlar.

RUH TARTILABİLİR Mİ?

— Fakat üstadım.. ruhu tartıyorlarmış.. Avrupada büyük tecrübeler yapılmış... Ve hattâ insan ruhunun 60 gram ağırlığında olduğu da tesbit edilmiş...

— Böyle bir şey mevzuubahs olamaz... Ruh mevcut olsa bile elma, armut gibi teraziye vurulup tartılamaz...

— Yerini tesbit için uğraşıyorlarmış..

— O da olamaz.. ruhun yeri tesbit edilemez...

— Peki siz, ruh doktorları ruh denilen şeyi nasıl telâkki edersiniz?

— Biz «akıl - ruh... Dimağî vazifeler ve uzviyetin işlemesi ruhî hadiseleri doğurur..» der, işin içinden çıkarız. Ben kendi hesabıma müsbet ilim kafasile bunları mülâhaza ederim. Fakat muhakkak ki bugün bildiğimiz birçok hadiseler vardır. Meselâ görme hadisesi... Şimdilik bu hadisenin şu kadarını biliyoruz:

Gördüğümüz cismin hayali gözün «şebeke» tabakasına kadar geliyor, orada irtisam ediyor. Fakat bunun bir de dimağa gidişi vardır. Hayal oraya nasıl gidiyor?.. Orada nasıl irtisam ediyor?.. Sonra insanda tahayyül denilen şey... Meselâ ben sizi tanıyorum.. sizi görmeden, düşünerek hayalinizi gözümün önüne getirebiliyorum.. bütün bunlar nedir?.. Göz hafızası diyoruz, içinden çıkıyoruz. Fakat bunlar zamanla müsbet bir şekilde belki halledilecektir.

TELEPATİ VARDIR

— Ya telepati meselesi?..

Genç profesör düşünmeden cevap verdi:

— Bakınız bunu ilimle de izah edebiliriz. En kuvvetli bir enerji kaynağı olan insan beyni en mükemmel bir radyo makinesidir. Verici ve alıcı kabiliyeti haizdir. Buradan verdiğiniz beyin dalgasını ta uzaktan bir beyin neden almasın?..

— O halde beyin vasıtasile radyo dalgaları ve bir takım haberler alarak insan biraz sonra kendisine gelecek bir felâketi, bir saadeti anlıyabilir... Bundan hissi kablelvukuu da kabul etmek icap etmez mi?

HİSSİ KABLELVUKU VAR MI?

— Hissi kablelvukuu, yani altıncı his denilen şeyi ilim de kabul eden ve hayatta vardır. Ancak hissi kablelvukuu insanda «tahteşşuur» denilen hayatın kuvvetli olmasıdır. Tahteşşuurunuz ne derece kuvvetli ise hissi kablelvukuunuz da o derece kuvvetli olur...

Ruh doktorları insan denilen varlığın içini, dışını bilen âlim demektir. Bundan birkaç gün evvel profesör general Tevfik Sağlam bana: «Genç kalmak istiyorsunuz... Öyle ise bol bol gülünüz..» demişti. Ruh âlimi genç profesöre sordum:

— Siz insan ruhunun doktorusunuz... Bunun için soruyorum.. bol bol gülmek için ne yapmalı? Gülmenin genç kalmak hususunda tesirleri çok mudur?

NASIL GÜLMELİ?

— Tasavvur edemiyeceğiniz kadar... Meşhur filozof Kant gülmek ve neşeye dair kocaman bir eser yazmıştır. Bol bol gülebilmek için de daima kendinize telkin ediniz: Hayat güzeldir.. hayat neşelidir... Hayat gül pembedir.. Hayat ümit vericidir.. Emin olunuz hayatta telkin kadar büyük şey yoktur.

Telkinle en neşesiz adamı neşeli yapabilirsiniz... Amma buna mukabil bütün uzviyetin de sıhhata olmasına itina şarttır... Karaciğeriniz, barsaklarınız, mideniz, ciğerleriniz, âsabınız sıhhatte olursa o zaman neşeniz de hakiki olur...

H. F.

Kanser bulaşır mı?

Profesör operatör Cemil yeni bir kitap neşretti

Bu kitapta kanserin bulaşıcı bir hastalık olduğunu izah ediyor

Kanserin bulaşıcı bir hastalık olduğunu senelerdenberi müdafaa eden profesör operatör Cemil bu hastalık üzerinde 45 senedenberi yaptığı tedkikleri küçük bir kitapta toplamış «Kanser bulaşır mı?» ismi altında neşretmiştir.

Operatör Cemil kendi araştırmaları ve son zamanlarda Amerika ve Avrupadaki tanınmış kanser mütehassısları tarafından hayvanlar üzerinde yapılan tecrübelerin müsbet neticeler vermesine dayanarak bu vahim hastalığın irsî bir illet olmayıp kanserilerden çıkan henüz mahiyetini bilmediğimiz hususî bir âmilin dışarıdan vücude girmesile husule geldiği, yani bulaşıcı bir hastalık olduğu kanaatini bu küçük kitabında şahsî müşahedeler ve ilmî esaslarla isbat ediyor.

Kitap kanserin irsî bir hastalık olduğu fikrini müdafaa edenlere katî bir cevap teşkil etmektedir.

Profesör Cemil kitabının ilk kısmında kanserin sebebini, mahiyetini ve bu hastalığın mikrobik bir maraz olduğunu isbat eden müşahedelerini anlattıktan sonra hastalığın seyrini izaha çalışmıştır.

Kanserin henüz mikrobu veya parazidi bulunamaması esasına dayanarak kanserin bulaşıcı bir hastalık olmadığı neticesine varmanın tamamen yanlış olduğunu kaydeden profesör âdi nezle, kızamık, kuduz ve diğer bir çok bulaşıcı, fakat mikripleri bulunmamış hastalıklar mevcut olduğunu hatırlatmaktadır.

Bizzat kendisi tarafından tedavi edilen yüz elli hastadan on yedisinin kanserlilerle pek sıkı temas neticesinde bu hastalığa yakalandıklarını tesbit etmiştir. Bunlardan altısı karı koca, yedisi kardeş, dördü kanserlilerle birlikte yaşamış oldukları için kansere yakalanmışlardır.

KANSER NEDEN OLUYOR?

Profesör Cemil kitabında bütün muarızlarına karşı son söz olarak hulâsaten şunları söylemektedir:

«Kanserin sirayeti hakkında benimle mübahaseye girişen arkadaşlarım bu hastalığın organizmde taharrüşat sonunda kendiğinden meydana çıkan, sonra vücude yayılan bir urdan başka bir şey olmamasından, bu urun vücudümüze hariçten girmemesinden, ve bütün araştırmalara rağmen hâlâ mikrobunun bulunamamasından dolayı asla bulaşır bir hastalık olmıyacağı fikindedirler.

Urlar arasında vücudümüze hariçten girenleri ve bulaşır olanları yok mudur? Bazı urların bulaşır olduklarını kanser mütehassıslarının araştırmaları sonunda tahakkuk etmedi mi? Zarar vermiyen urlar bulaşıyor da zarar veren urların da bulaşabileceğini kabul etmemek doğru mudur?

Mikrop bahsine gelince filhakika kansere mahsus bir mikrop bulunamadı. Fakat bugün mikroskopların ve teknik vasıtaların noksanlığından dolayı bir çok hastalıkların mikroplarını bulamamakta olduğumuz muhakkatır. Fakat bu eksiklikler de tamamlanacaktır. O zaman bir çok hastalıkların mikropları keşfedilecektir. Kanserin de bu sınıfa gireceğine kanaatim pek kuvvetlidir.

Kanserin sirayetini anlamak hususunda yalnız mikrubu ileri sürerek kliniği ihmal etmemeli, mikrobun keşfinden evvel yalnız hastalar üzerinde yapılan araştırmalarla bir çok mikropların bulaşırlığının meydana çıkarıldığını unutmamalıdır.

Bu müthiş âfetin bugün bildiğimiz bir takım iç hastalıkları gibi kendiliğinden olmayıp uzviyete hariçten bir mesul âmilin sokulmasile husule geldiğini ve sarî bi illet olduğunu kabul etmekteyim.»

KANSER NASIL BAŞLAR?

Profesör Cemilin kitabından halk için pek istifadeli olan şu bahsi naklediyoruz:

«Yüz, dudak ve dilde kanser bir sivilce ve hafif bir sıyrıntı şeklinde başlar. Siyah veya beyaz benler varsa kabarır, biraz da acır. Rengi değişir, kaşınır. Arasıra kanar, kalınlaşır. Bırakılırsa ben veya sivilce büyür ve yara peyda olur, ağrılar ziyadeleşir.

Bunlardan başka kanser vücudun muhtelif yerlerinde de yalnız bir şişlik, katılık suretinde başlar. Hastalık ileri giderse ağrılar zuhur eder. Hasta zayıflayıp benzi sararır, iştahası kesilir. Vücudde hilâfı tabiat yara ve şişlerle ağrılar görülürse derhal hekime koşmak lâzımdır.

Kadınlarda memelerinde ne kadar küçük olursa olsun bir şişlik, katılık, bahusus o meme hizasında ve kolda hafif ağrılar duyarlarsa hemen doktora gitmelidirler.

Biraz daha ilerlemiş vakalarda meme başı içeri çekilir, bazan kan akar. Deri de portakal kabuğu manzarası alır. Ağrılar başlar. Kolunun altındaki bezler şişer.

Kadınlarda rahim kanserlerinin başlangıcını bilmek çok mühimdir. Kırk yaşını geçirmiş bir kadın, bahusus âdetten kesilmiş iken gününün birinde kan kaybeder ve arasıra da karın ve bel ağrıları duyarlarsa rahimde bir kanserin başlamak üzere olduğunu hatıra getirmelidir.

Mide, ciğer, böbrek gibi vüdumuzun içerisindeki âzalarda zuhur eden kanseri ilk zamanlarda anlamak pek kolay değildir. Bununla beraber yaşını almış bir kimse göğsünde ve karnında ağrılar duyar, yavaş yavaş zayıflar, iştahası kesilir, rengi sararırsa yukardan aşağıdan, idrardan kan gelmesini ve karnında şiş ve katılık zuhurunu beklemeden derhal hekime koşmalıdır.»

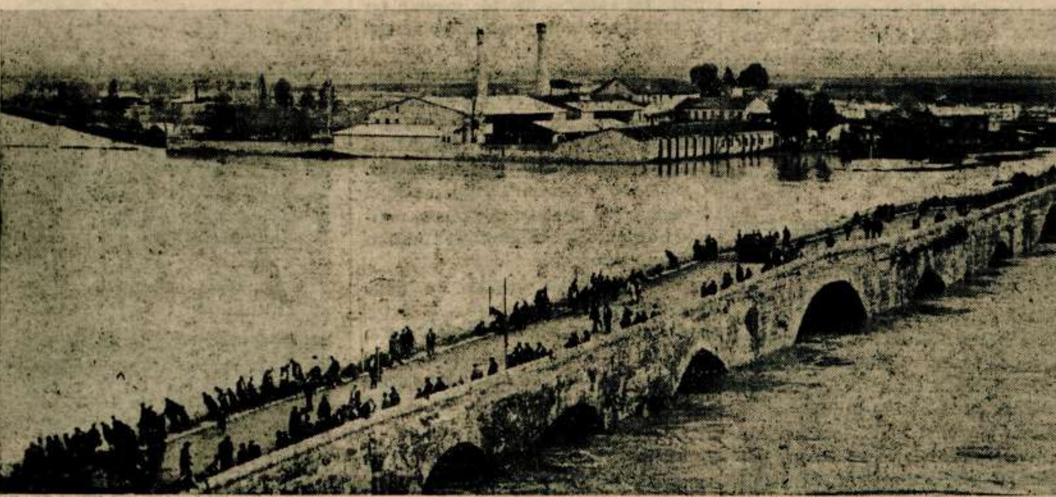
Profesör Cemil kitabında «kanserin ilâcı var mıdır?» başlığı altında tedavi yollarını ve alınan neticeleri de tedkik etmiş ve son tedbirlerin ameliyat, elektrik, radyom, röntgen olduğunu söyliyerek tedavi tarzlarını anlatmıştır.

Bütün kitapta kıymetli müşahedeler vardır. Profesör, kanser illetinin günden güne arttığını, bu tehlikeli hastalıkla mücadele için geniş teşkilât yapılmak lâzım geldiğini söylemektedir.

İTİZAR

Mündericatımızın çokluğu dolayısile Venedikli Baffa tefrikamız bugün intişar edememiştir. Özür dileriz.

Adanada yeni iki mahalle kuruluyor

Adanada son su hücumunda harab olan mahallelerin yeniden inşası için büyük bir faaliyetle çalışılmaktadır. Önümüzdeki yaz iki güzel mahalle vücude getirilecek, muhtelif yerlere yerleştirilen seylâbzedeler bu mahallelerde iskân edileceklerdir. Resmimizde Adanada Taşköprü ve Seyhanın coşkun bir surette akışını seyredenler görünüyor.

○ AKŞAM – SPOR ○

Apolon gölünde ördek avı

Ördek avı zannedildiği kadar kolay değil, çok tehlikelidir. Pantalon ıslanmadan evvel ördek vurulmaz derler

(Dünkü yazının devamı)

Camurcunın rüzgârı arkaya alarak uçtuğu vakit saatte (250) kilometre yaptığı muhakkaktır. Bu mini mini ördeğin bu derece korkunç bir sür'atle gidişini görmek ve endaht temposuna uydurmak belâlı bir iş olmuştu. O gün sabahtan akşama kadar, akşam beklemesi de dahil, (84) parça ördek getirdik. Karaoğlan köylüleri birer aslandır. Küçük cırnığı bütün kuvvetile akan derelere karşı idare etmek, tehlikeli yollardan cırnığı devirmeden götürmek her insanın yapacağı iş değildir. Eğer cırnığın içinde sert bir hareket yapılacak olursa, avcının da cırnığı idare edenin de bir banyo alması pek kolaydır. İşte bu adamlar, gerek cırnığı idare hususunda, gerek vurduğunuz avları çamur ve batağın içinde, bütün tehlikelere rağmen gayret ve neşe ile toplamaları hepimizin üzerinde hayret, alâka ve tesir bırakmıştır.

Bu insanlarda üşenmek tembellik gibi hastalıklardan eser yoktur. Bir noktadan diğer bir noktaya gidelim mi diye sorduğunuz vakit: Peki bayım gideriz... Orası daha iyidir, derler. Bu arzu ettiğiniz yer, çamur, batak, akan dereler arasından bir buçuk saatlik yoldur. Avcı cırnığın başında oturur, bütün zahmeti cırnığı idare eden çeker... En yorucu işleri gülerek ve zevkle yapan Karaoğlanlıları unutamayız... O akşam beklemesinden sonra, ortalık iyice kararmıştı. Benim yanımda Karaoğlanlı Ömer çavuş vardı. Köye avdet etmek üzere batakta konuşarak yürüyorduk. Bu esnada acı, acı bir kuş bağırdı. Bidayette bunun ne olduğunu anlıyamadım.. Bu acı sesi çıkaran, muazzam bir kartal idi. Kartalın feryadı anında, Ömer çavuş da: Eyvah bey... Kış geliyor.. zorlu kış var, kar yağacak... dedi. Bu adamcağızın eyvah değişinde, bir felâket haberi almış gibi hali vardı. Ya öyle mi, dedim. Ne yalan söyliyeyim. Ömer çavuşun sözünü ciddi almadım... Fakat o gece kara kış bütün kuvvetile bastırdı. Kar, tipi, rüzgâr bora mâaile teşrif etti... Sabah kalktığımız vakit, her taraf bembeyaz, beklediğimiz fırtınalı, karlı ördek havası esiyordu. Bataklığını içinde kamışların hepsi ayrı ayrı sesler çıkarıyordu. Gene üç arkadaş, cırnıklara atladık. Yerlerimize ayrıldık. Saat sekiz buçukta ördeklerin alay alay geçtikleri noktaya geldim. Üç arkadaş aramızdaki mesafenin bir kilometre kadar uzak olmasına rağmen ayni tempo ile endaht edişimiz duyuluyordu. Bir saat zarfında 14 ördek aldım. Yerimi değiştirmek icap etti. Bulunduğum yerden yüz metre kadar daha uzakta mevki almak için derin zannetmediğim bir sudan geçmek istedim... Suyun yanına geldim, sağ ayağımla suyun ne vaziyette olduğunu kontrol ettim. Baktım, geçebileceğim... Ömer çavuşun, aman bayım, dikkat et... demesine vakit kalmadan.. sol ayağımı kaldırdığım anda, kendimi göğsüme kadar buz gibi suyun içinde buldum...

Kızgın vücudum dondurma kutsuna girmiş gibi oldu... Sudan zorla çıktık. Bu vaziyette derhal köye dönmekten başka çarem yoktu... Bir saatlikten fazla yolumuz vardı... Fakat yarım saat cırnığın içinde hareket etmeden gideceğim... İşte bu müddet zarfında, birçok fenalıklar geçirdiğim gibi, donmak tehlikeleri de baş gösterir gibi oldu. Titremesini iyi bildiğimden.. bereket versin donmadım... Karaya ayağımı basar basmaz, tüfeğimi Ömer çavuşun eline verdim. Karada uzun çizmelerimle bir atlet kesildim. Yüz metre koşucuları gibi batağın içinde, çıkışlar, koşular yaptım. Yuvarlandım, kalktım tekrar yuvarlandım... Amma on dakika içinde de ateş gibi oldum... Bu zamansız ve tatsız kaza beni saat dokuz buçukta avı bırakmıya mecbur etti. Böyle bir günde üç avcının yapacağı vasatiyi bozmamak gayretile, herçibâtabat tekrar çıkmaya karar verdim. Esasen duyduğum silâh sesleri beni yerimde oturtmuyordu. Çizmelerimi kurutmak ve kendime gelebilmek için saat üç buçuğa kadar köyde kaldım. Bundan sonra, Ömer çavuşa sormadan.. hiç bir suya ayağımı basmıyacağım? Saat dört buçukta tekrar ayni av sahasında idim. Akşama kadar zorla on parça ördek daha vurdum. O gün üç akadaş (98) parça ördek getirdik. Ertesi gün için sabah beklemesine de karar verdik. Sabah beklemesi için köyden saat sabah dörtte hareket etmemiz lâzım geliyordu. Üç gün zarfında buna her vakit karar verdiğimiz halde, bir türlü muvaffak olamıyorduk. Her zamanında da bir mâni çıkıyor, geç kalıyorduk... Eğer bu sabah beklemelerini de yapmış olaydık, ördek adetleri üzerinde fazlalık olacağı tabii idi. Bununla beraber, üç gün zarfında alınan netice bizim memleketimiz için çok iyidir. Üçüncü ve son gün hava yıldız karayelden hafif rüzgârla kar atıştırıyordu. Daha ziyade ümitli olarak çıktığımız halde, rüzgârın hafif esmesi ve bir gün evvelki atıştan, ördeklerin kurnazlaşması ve yüksekten uçmaları bize epeyce fişek boşa attırmıştır. O gün de üç arkadaş (92) parça ördek vurduk..

Ertesi gün avdete karar verdiğimiz zaman, Karaoğlanı şoseye bağlıyan tepedeki Kadir çeşmede karın irtifaı yarım metreyi tecavüz etmişti. At arabalarile enfes, doyulmaz karlı manzaraları seyrede ede. M. Kemal paşaya geldik. Karacabeyde bir gece kalıp, Poyrazbahçede ve Doğancı çifliğinde bir gün çulluk avlıyacaktık.

Karacabeyden Poyrazbahçeye at arabaları bir buçuk saatte gidiyorlar. Karacabey ovasında, zehir gibi esen karayelli bir günde; araba ile üç saatlik bir yolculuğun ne demek olduğunu takdir edersiniz... Av olsun da ne olursa olsun... Diye karar verdik. Fakat Fuat Şemsi üstadımın ne kabahat ve günahı vardı. O avcılığa henüz heves edip başlamıştı. O gün talihin ona ne yaman oyunlar oynıyacağı kimin hatrı hayaline gelirdi... Çulluk avından avdette; Karacabey ovasında, gece karanlığında arabacılarının beceriksizliği yüzünden derin bir batağa saplanıyorlar. Araba çamura mıhlanıyor, hayvanları söküp yürümek mecburiyetinde kalıyorlar... Biz, Abbas Celâl, Karacabeyde bizi misafir eden Cevad Sezer ve ben öndeki arabada gidiyorduk. İşin farkında değildik. Bizim arabacının ustalığı tatlı canımızı kurtarmıştı. Etrafına bakmak değil, rüzgâın ve soğuğun şiddetinden arabadan burnumuzu bile çıkaramıyordu. Karacabeyde Cevad Sezerin evine sıcak odaya kapağı attık. Aradan zamanlar geçiyor, arkadaşlardan haber yok... Merak ve endişe başladı... Acaba ne oldular?... Başka bir yola sapmışlardır. Herhalde gelirler... Bunu makamı tesellide biribirimize söyliyorduk. Nihayet saat dokuz buçukta seslerini duyduğumuz vakit derin bir nefes aldık. Perişan bir halde odaya girdiler... İki buçuk saat ovada batak ve çamurun içinde yürümüşlerdi. Vaziyetlerini görüp te acımamak kabil değildi. Buna rağmen metanetleri zerre kadar bozulmamıştı.

Avcılık bu, böyle şeyler olur... İçimden de artık Fuat Şemsi bu işten vaz geçmiştir diyordum... Baktım, bir parça istirahat ve ısındıktan sonra: Yarın ava nereye gidiyoruz, hazırım demez mi?. Eehhh aşkolsun, Fuat Şemsiyi de bizim gibi akıllılar klübüne bütün mânasile kaydettik. O günün yorgunluğu ve sergüzeşti unutulmuştu, zira av köpeğimiz olmadığı halde, çantacıların yaptıkları patırdılarla uçurulan çulluklardan yüz tane vurmuştuk. İstanbul avcılarımızın gıpta edebileceği bir çulluk avı...

Apolonda yaptığımız ördek avını okuyucularıma hikâye ettikten sonra, ördek avı dünya rekorları üzerinde bir lâhze tevakkuf edeceğim... Ben daima avcılarımızın bu adetleri bilmelerini arzu ederim. Hakiki meraklılar için çok istifadeli bulduğum ve «Petter Scot»ın batak avcılığı hakkındaki yazdığı salâhiyettar eserinden aldığım notları buraya aynen yazıyoum. 1886 da Sibiryada Narinsk'de altı avcı üç günde (266,000) ördek yakalamışlardır. (Bu ördeklerin yavru çıkardığı ve palazlarını henüz uçurmıya başladığı bir mevsime tesadüf ediyor ki, cidden sportif bir şekil değildir. O vakitten sonra buna beynelmilel vaziyet alınıp mâni olunmuştu.) Amerikada profesiyonel bir ördek avcısı, bir günde (700) ördek vurmuştur. 1903 de Amerikada bir avcı dört saatte (260) ördek vurmuştur. Gene ayni avcı bir gün iki buçuk saatte (348) fişek atarak (251) ördek vurmuştur. (Ördek avında bu atış fevkalâdedir.)

Amerikada bir profesiyonel avcı, bir mevsimde piyasaya (8000) yeşil ve terkir ördeği sevketmiştir. Amerikada 1913-1914 senesi mevsiminde profesiyonel avcılar piyasaya, (285,000) ördek sevketmişlerdir. 1919 da (1,804,000), 1920 de (1,180,000) ördeği gene profesiyonel avcılar Amerika piyasasına sevketmişlerdir. Hindistanda (Kennard) isminde bir İngiliz, 1907 de bir günde (509) ördek vurmuştur.

Ayni adam dört senede (58,000) ördek vurmuştur. Miralay (Maynerzagen) Port - Sait civarında senede (600,000) ördek vurulduğunu iddia etmektedir. Hindistanda Kaşmirde, yedi avcı bir günde (2000) ördek, (109) kaz vurmuşlardır. Maharaca Bikanir bir günde (401) ördek vurmuştur. Bu zat o avın ilk saatinde (212) ördek almıştır.

Bu remi istatistiklere nazaran, ördek avının en mebzul yeri Amerika ve Hindistandır. Ben Mısırda bulunduğum vakit, müteaddit ördek avlarına davet olundum. Mısırın ördek avı rekoru da Prens Yusuf Kemaldedir, dört saatte (245) ördek vurmuştur. Ayni gün o avda bulunan, İngilterenin bugünkü Türkiye sefiri Sir Percy Loraine de (200) ördek vurduğunu geçen sene Macaristan avında bize söylemişti.

Bizim burada avladığımız ördek cinslerinin birçoğu Mısırda da mevcuttur. Fakat o değil... Yani sıcak mevsimde ördek ağırlaşıyor. Buradaki süratile uçamıyor. Atış tarzı bizde daha zor, daha enteresandır. Ben kendi hesabıma, burada (30) ördek vurmayı oranın (100) ördeğine tercih ederim. Bilmem avcı karilerim ayni fikirde mi?...

Sait Salâhaddin Cihanoğlu

Dünkü Kros müsabakası

İstanbul atletizm ajanlığı tarafından tertip edilen üçüncü Kros müsabakası havanın çok bozuk ve karlı olmasına rağmen dün Veliefendide yapıldı. İki kategori üzerine yapılan bu koşuya otuz beşe yakın atlet iştirâk etmiştir.

3000 metre üzerinde yapılan küçükler kategorisine 24 kişi iştirâk etmiş, neticede Scopolas (Halkevi) birinci gelmiştir. Takım itibarile de birinciliği Halkevi takamı kazanmıştır.

5000 metre üzerinde yapılan birinci kategoriye 9 atlet iştirâk etmiş, neticede birinciliği Halkevinden İbrahim kazanmıştır.

Takım itibarile bunda da gene Halkevi kazanmıştır.

Bu neticeler atletizm ajanlığının yaptığı müsabakalarla klüplerin ne dereceye kadar alâkadar olduklarını meydana koymaktadır.

Balıkesirde bir maç

Balıkesir (Akşam) — General Ali Hikmet stadında Güç - Birlik takımları arasında Adana felâketzedeledi menfaatine bir maç yapılmıştır. Neticede her iki takım bir bire berabere kalmışlardır. 23,5 lira hasılât temin edilmiş ve Adana Kızılayına gönderilmiştir.

Bugün bazı amatör geçinen sporcular profesyonellerden daha çok para alırlar. Profesyonel olmak ayıp ve menfur değildir. Fakat profesyonellik sporun inkişafına mani olan bir engeldir

Sporun inkişaf ettiği ve ilerlediği memleketlerde profesyonellik kabul edilmiştir. Avupada profesyonelliği resmen kabul etmiyen bazı memleketler vardır: Belçika, Hollânda, Danimarka, Finlândiya, İsveç, Norveç ilh... gibi.

Ergeç bu memleketlerde bir gün profesyonelliğin kabul edileceği muhakkak gibidir.

Çünkü profesyonelliğin kabul edilmediği yerlerde gizli profesyonellik vardır.

Futbolde böyle olduğu gibi sporun diğe şubeleri için de böyledir.

Gizli profesyonelliğin önüne geçmek için bütün dünya bugün mücadele etmektedir. Fakat neticesiz.

Çünkü gizli profesyoneller bugün hakiki profesyoneller kadar yaptıkları spordan menfaat görüyorlar.

Daha rahat ve serbes yaşıyorlar. Belki profesyoneller kadar veya onlardan fazla para da alıyorlar.

Fakat bir profesyonel mensup olduğu teşekküle bir kontrat ile bağlı olduğundan onun icabatına riayet ve uymak mecburiyetindedir.

Geçenlerde sonradan profesyonel olmuş, dünyaca tanınmış bir sporcunun amatörlük ve profesyonellik hakkında söylediği şu cümleler şayanı dikkat değil midir?

— Ben amatör iken idareciler fırıl, fırıl etrafımda dönerlerdi, onlara her istediğimi kabul ettirmekte güçlük çekmezdim.

O zaman seyahatlarimi birinci sınıf tren ve vapurla yapar, en lüks otellerde kalırdım.

İşlerimi serbes görür, param kalmadığı zaman idarecilere balta olurdum. Bir eğlenceye gitmek için bir hastalık bahane ederek maçları atlatırdım. İyi oyuncu olduğum için idarecilere bu çekilmez nazlarımı kabul ettirirdim.

Velhasıl idarecilere ben hükmederdim. Onlar bana değil. Şimdi resmen profesyonel oldum. Ayda elime geçen para bellidir. İdarecilerin elinde imzaladığım bir kontrat var ki beni her dakikada düşündürür. Amatör olduğum zamanlarda olduğu gibi eğlencelere sık sık gidemiyorum. Daima formda olmağa ve her zaman maçlara devam mecbuiyetindeyim. İdareciler şimdi bana hâkim. Nerede canım amatörlük!...

Bugünkü amatörlüğün iç yüzünü iyi tasvir eden bu sözlere ne demeli?

Profesyonelliği kabul etmiyen memleketlerde gizli profesyonellerin ihdas ettikleri bu zorluklarla mücadele eden idareciler hep mağlûp olmuşlardı.

Bugün bir amatörü disiplin altına alacak kuvvetli idareciler kalmamıştır. Bu hal zamanın doğurduğu bir neticedir.

Bugün klüplerde menfaat görmeden spor yapan gençler çok seyrekleşmiştir.

Dünyanı saran bu halin son senelerde bizim klüplere de sirayet ettiğine şahid oluyoruz.

Bu bir spor buhranını andırır. Ekseri memleketler bu buhrandan profesyonelliği kabul ederek kurtulmuşlardır.

Çünkü spor buhranı, spor disiplini, sporun kalitesini bozan müthiş bir hastalıktır.

Spor buhranının alâmetleri nelerdir?

Oyuncuların menfaat mukabili sık sık klüp değiştirmeleri.

İdarede disiplin ve otorite gevşekliği.

Spor teşekküllerinin mütereddid ve neticesiz kararları.

Anlıyan, anlamıyan, bilen, bilmiyenin spor işlerine karışması.

Klüpler arasında geçimsizlik.

Sık sık amatörlük, profesyonellik bahisleinin ortaya atılması.

Şimdi bu tahmini ileri sürdüğümuz bu sebepleri göz önünde tutarak bizim de sporda bir buhran geçirip geçirmediğimizi anlamak kolay olur.

Eğer bizde spor buhranı yok ise spor işlerimizin normal bir yol takip ettiğine inanmalıyız.

Lâkin kanaatimizin, düşüncemizin sonu bizde spor buhranı olduğuna varıyorsa onun izalesi çarelerini aramalıyız.

Çare ararken bizden evvel bu yollardan geçen, bu devreleri atlatan memleketlerin takip ettikleri yolu tutmalıyız.

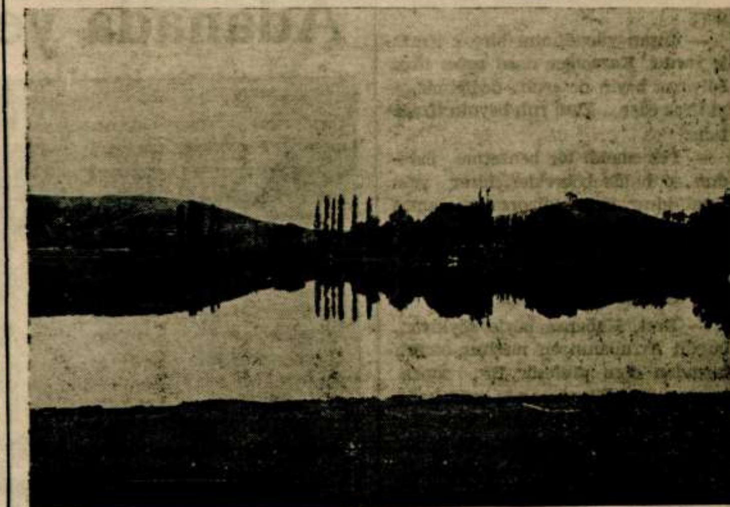
Eğer bunu yaparsak son zamanlarda dedikodulara sebep olan profesyonellik davası kendiliğinden halledilmiş olur.

Adil Giray

İddialı bir boks maçı

Galatasaray boks şubesi tarafından dün akşam klüp salonunda iddialı bir boks maçı tertip edilmiş ve eski atletlerden Haldunle Kemali karşılaşmışlardır.

Dört ravunt üezrine tertip edilen bu iddialı karşılaşmanın ilk devrelerinde Haldun hâkim döğüşmüş ise de son devrelerde Kemali faikiyeti alarak hasmına sayı hesabile galip gelmiştir.

İzmir (Akşam) — İzmir gençleri arasında kayak sporlarına karşı büyük bir alâka başlamıştır. Bir hafta evvel Kemalpaşa kazasının (Mahmuddağı) na tırmanan kayakçılar, bir hafta Yamanlardağına giderek karlı vadilerde spor yaptılar, tatlı saatler geçirdiler. Mikropsuz, tertemiz bir havada çok güzel eğlendiler.

İzmir kayakçıları, yakında Ödemişte (Bozdağ) a büyük bir seyahat tertip etmek üzeredirler. Resmimiz Bozdağda Gölcükten güzel bir manzarayi gösteriyor.

Her akşam bir hikâye

Uğurlu şerbetler

Dört kadın bir otomobile binmek için taksilerin durduğu bir sokağa doğru ileriliyorlardı. Zeynep:

— A, Neclâ.. dedi, şu şerbetçiyi görüyor musun?.. Uğurlu şerbetçidir... Ondan bir şerbet içerken İrfana rastladım. Evlendik...

Neclâ gözlerini yuvarlak yuvarlak açtı:

— Sahi mi söylüyorsun Zeynep... dedi, yoksa benimle alay mı ediyorsun?

— Neden alay edeceğim?

— Ben de Selimle o şerbetçide rastladım.. evlendik...

— A, bu tesadüfe şaştım kaldım doğrusu...

Zeyneple Neclânın böyle konuşmalarını yanlarındaki arkadaşları merakla dinliyorlardı. Bilhassa yaşları otuza geldiği halde hâlâ evlenemiyen iki kız kardeş, Süheylâ ile Süvayda kulak kesilmişlerdi, Süheylâ üst üste soruyordu:

— Demek bu şerbetçiye giden evleniyor...

Zeynep cevap verdi:

— Evleniyor ya... Bizim Muhibbeyi tanırsın... Dul kalmıştı. Bu şerbetçiden bir şerbet içmiş, haftasına evlenmiş...

Süveyda altın madeni keşfetmiş bir züğürt sevinci ile:

— Sahi mi söylüyorsun Zeynep.. diye haykırdı.

Zeynep:

— Sahi ne demek?.. İnanmazsan git sor...

Süveyda:

— Aman hemen gidip birer şerbet içelim.. ded'

Süheylâ:

— Zaten benim de boğazım kurudu... Diye ilâve etti.

Zeyneple Neclâ:

— A... Dediler.. biz oradan katiyyen şerbet içmeyiz.. neme lâzım?.. Şerbet içeriz de bir daha evlenmemiz icap eder. Halbuki biz kocalarımızdan memnunuz...

Süheylâ:

— A... Dedi, garip şey.. içer içmez kocalar kapınıza gelecek değil ya...

Neclâ:

— Biz içemeyiz.. korkarız. Siz isterseniz içiniz.. dedi.

İki kız kardeş sabırsızlıktan çıldırıyorlardı

Süheylâ:

— Öyle ise siz otomobile binip gidiniz....Biz arkanızdan geliriz.. ne yapalım boğazımız kurudu.. dedi.

Süveyda:

— Hararetten ölüyorum.. diye mırıldandı..

Neclâ ile Zeynep gülümsiyerek onlardan ayrıldılar. Otomobile bindiler.

Bikaç gün sonra Neclâ gazetede şöyle bir havadis gördü:

«Evvelki gün bayan Süheylâ adında bir kadın (......) ismindeki şerbetçiye gitmiştir. Üst üste 20 bardak şerbet içen Süheylânın üstüne fenalık gelmiş, düşüp bayılmıştır. Bizdeki eski tabirle içtiği şerbetlerden «çatlamak» derecesine gelen bayan Süheylâ hastaneye götürülerek ilk tedavisi yapıldıktan sonra evine gönderilmiştir. Lâkin bayan Süheylâ dün yine ayni şerbetçiye giderek bu sefer de yirmi bardak daha şerbet içtiğinden bu sefer adamakıllı hastalanmış ve hastaneye yatırılmıştır.»

Neclâ gülümsedi:

— Zavallı Süheylâ... Dedi..

Süheylâ hastanede yatarken diğer taraftan Süveyyda dairesine değer taraftan Süveyda dairesine debi her gün şerbetçiye gidiyor, iki masadan birine oturuyor:

— Bana bir portakal şerbeti... Diyor...

Sonra portakal şerbetini yudum yudum içiyor, gözleri kapıda heyecan içinde bekliyordu. Şerbetçi dükkânının her kapısı açıldıkça Süveyda baygınlıklar geçiriyordu. Fakat her içeri giren müşteri ısmarladığı şerbeti içtikten sonra Süveydanın yüzüne bile bakmadan dışarı çıkıp gidiyordu.

O zaman Süveyda, şerbetçiye mahzun mahzun sesleniyordu:

— Bir portakal şerbeti daha...

İkinci şerbet te ayni suretle yudum yudum içiliyor, kapı her tıkırdadıkça yüreği ağzına geliyor, fakat neticede hiçbir şey çıkmıyor...

Günler böylece geçip gidiyor, mevsimler biribirini kovalıyordu, portakal, mandalina zamanı geçti, portakal, mandalina şerbetleri bitti. Çilek şerbeti başladı. Çileği kaysı, şeftali şerbetleri tekip etti...

Lâkin her gün içtiği birkaç bardak şerbet bir türlü kendisini göstermiyordu.

Neclânın sözü daha hâlâ çıkmıyordu. Süveydanın bütün günleri, haftaları, ayları şerbetçide geçiyordu.

Bir gün Neclâ, Süveydaya rastladı, sordu:

— Daha evlenmedin mi, Süveyda?

— Yoooo..

— Şerbetçiye gitsene...

— Gidiyorum arasıra...

Yine bir gün Neclâ gazetesini okurken gözleri bir ilâna takıldı:

«Mesut bir izdivaç — Şehrimizde Uğurlu şerbetçi diye meşhur olan bay «....» ile bayan Süveydanın evlenme merasimleri dün Aksarayda şerbetçi «....» in evinde yapılmıştır.

İki tarafa derin saadetler temenni ederiz..»

Neclâ bunu okur okumaz kendi kendine bağırdı:

— Ben demedim mi?.. Şerbetçi uğurludur, diye....

(Bir yıldız)

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Mekez, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yüksekkaldırımda Venikopulo, Galata: Topçular caddesinde Merkez, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Mehmed Kâzım, Heybeliada: Halk, Büyükada :Halk, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Selimiye, Fener: Balatta Merkez, Beyazıd: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Çula, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehermini: Ahmed Hamdi.

Radyo

25 Kânunusani 937 Pazartesi

Öğle neşriyatı — 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı — 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: İ. Galib, 20: Rıfat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, Saat, 21: Bay Ömer Rıza tarafından arabca havadis, 21,15: Şehir Tiyatrosu Dram kısmı tarafından bir temsil, 22,10: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23: Son.

26 Kânunusani 937 Salı

Öğle neşriyatı — 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Eminönü Halkevi neşriyat kolu namına bay Nusret Sefa, 20 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 Bay Ömer Riza tarafından arapça havadis, 21,15 Şehir tiyatrosu operet kısmı tarafından bir temsil, 22,10 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar opera ve operet parçaları 23 Son.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 85

— Sen bu gece burada nöbet bekliyeceksin! Taraçaya kimse girmiyecek...

Diye talimat vermişti.

Kraliçe İzabel o gece büyük bir inanışla yatağına girdi.. Mesihten ve bütün aziz ve azizelerden kızına şifalar diledi.. sayısız istavrozlar çıkararak, duasını bitirdikten sonra uyudu.

***

Sarayın üst katında bir kara gölge dolaşıyordu.

Taraçanın kapısı önünde ayakta nöbet bekliyen cariyenin içine bir korku girdi.. yanıbaşında yanan büyük kandilin ziyası altında kâh uzayıp, kâh kısalan bu kara gölge nihayet bir «kara cübbeli şeytan» halinde meydana çıkmıştı.

Sarayın harem kısmında ve bilhassa kraliçenin dairesinin üstündeki taraça önünde böyle bir yabancı papazın gökten iner gibi birdenbire görünmesi genç cariyeyi hayli ürkütmüştü. Bereket versin ki, aziz sinyor kadınları avlamakta da mahir bir şeytandı.. çarçabuk yanına sokuldu:

— Ne işin var burada senin... Hem de bu saatte?.

Kraliçenin cariyesi, kara cübbeliyi görünce tanıdı:

— Beni kraliçe hazretleri bu gece burada nöbetçi bıraktı, aziz sinyor!.

İgnas güldü:

— Kraliçe hazinesini bu gece taraçaya mı nakletti?.

— Hazinesini buraya getirse, kapısının önüne benim gibi silâhsız bir nöbetçi mi koyardı? Hassa alayı ne güne duruyor!...

— O halde niçin bekliyorsun burada?..

— Prenses Maryananın ilâcını bekliyorum.. birisi bilmiyerek taraçaya çıkıp karıştırmasın diye...

— Ha... Şu Endülüslü meczup tabibin verdiği ilâç, değil mi?.

— Kimin verdiğini bilmiyorum, sinyor!.

Sinyor İgnas, kraliçenin hazırladığı ilâcı Yusuf Gaslanînin verdiğini biliyordu. Sinyor o gece ne yapıp yapacak, o ilâcı tesirsiz bırakmağa çalışacaktı.. buna gündüzden karar vermişti.

«Kara cübbeli şeytan»ın bir endişesi vardı:

Ya bu ilâçla Maryana iyileşirse? Çünkü o zaman kraliçenin müslümanlar hakkındaki fikir ve itikadının bir anda değişmesi ihtimali kuvvetlenecekti.

Kraliçenin böyle bir hâdise karşısında kocasına tahakküm ederek belki de Endülüsün yıkılmasına mâni olması bile muhtemeldi.

İgnas tarihin bir dönüm noktasında bulunduğunu biliyordu.. şimdi en büyük rolü oynamak vazifesi ona düşmüştü. Malkada Ahmed Selimin başını koparmakta tereddüd etmiyen aziz sinyor, birdenbire sert bir tavırla cariyenin başı ucunda durdu:

— Daha fazla yaşamak ister misin?.

Diye sordu. Genç kız şaşaladı:

— Ne demek istiyorsunuz, aziz sinyor?.

— Şunu demek istiyorum ki, çok yaşamak istiyorsan, benim işime karışmıyacaksın!.

— Fakat, nasıl olur? Ben kraliçenin en sadık cariyelerinden biriyim.

— Sadakatini ihlâl edecek bir şey teklif edecek değilim sana! Sadece şu kapıdan teraçaya geçeceğim.

— Kapıyı açamam. Taraçaya hiç kimsenin geçmemesini emretti kraliçem...

— Beni istisna etmeyi unutmuştur.

— Ne yapacaksınız taraçada?...

— Yıldızlarla konuşacağım.

— Bahçeye neden çıkmadınız?.

— Haydi, küstahlık etme.. aç kapıyı! Sana hesap mı vereceğim?.

— Açamam, sinyor.. beni mazur gör.. açamam orada prenses Maryananın ilâcı var.

Bu sırada sinyor İgnas birkaç adım geri çekildi..

— O halde ben açarım, dedi, sen gene nöbet bekle burada!...

Ve birdenbire koynundan çıkardığı hançeri genç kızın göğsüne sapladı.. kraliçenin sadık cariyesi ses vermeden hemen yere düştü.

İgnas hançeri göğsünden çekti.. cariyenin sağ elinin avucuna sıkıştırdı.

Bu vaziyette İspanyol cariyesi kendi kendini vurmuş gibi görünüyordu. Zavallı kızcağız hançeri yeryemez ölmüştü.

Sinyor İgnas cariyeyi bir kenara çekerek taraçenin kapısını açtı.. kraliçenin kendi elile hazırladığı ilâç tabağı taraçenin ortasında ayazda duruyordu.

İgnas taraçede fazla kalmadı.. cebinden küçük bir keçi boynuzu çıkardı.. ağzını açtı.. tabağın içine boynuzdan birkaç damla koyu mayi halinde birşey damlattı.. boynuzun kapağını kapadı.. tekrar cebine koydu.. ve başını gökyüzüne kaldırarak:

«— Yıkılan Endülüsün tekrar dirilmesi tehlikesi kaışsında, Maryananın ölümü elbette daha hayırlı olur... Sen beni affet Yarabbi!»

Diye mırıldandı.. ellerini göğsünde kavuşturdu.. önüne bakarak yavaş yavaş taraçadan çıktı.. kapıyı kapadı.. arka merdivenden inip kimseye görünmeden gitti.

***

PRENSES MARYANANIN ÖLÜMÜ

Üç gün sonra..

Papaz İgnasın, taraçadaki kaysı tabağına zehir koyduğunu şeytanlar bile görmemişti.

Gece yarısı taraçanın önünde öldürülen cariyenin de tesadüfen sarayda bir hassa zabiti sevdiği ve bu zabitin o günlerde kendisine yüz vermediği anlaşılmıştı.

Cariyenin o gece kendi kendini öldürdüğüne hükmetmişlerdi. Kraliçe İzabel, gece ayazda kalan kaysıları sabahleyin kızı Maryanaya kendi elile yedirmişti.

Kraliçenin kızı hakkında büyük ümidleri vardı.. Yusuf Gaslaninin verdiği bu ilâçla kızının kısa bir zamanda hastalıktan kurtulacağını umuyor ve seviniyordu.

Halbuki Maryana üç gün içinde büsbütün sararıp solmuş ve tam mânasile yatağa düşmüştü.

(Arksaı var)

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: İstanbul - Edirne asfalt yolunun iki kenarına yarımşar metro genişlikte ve Muratlı kasabası içinde iki buçuk metro genişlikte olmak üzere yapılacak adi taş kaldırım inşaatıdır.

Keşif bedeli «133 737» liradır.

2 — Eksiltme 12/2/937 tarihinde cuma günü saat 16 da Nafıa vekâletinde şose ve köprüler reisliği eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 334 kuruş bedel mukabilinde şose ve köprüler reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 7937 liralık muvakkat teminat vermesi ve resmî gazetenin 3297 sayılı nüshalarında çıkan talimatnameye tevfikan müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (267)

Yüksek Mühendis mektebi arttırma ve eksiltme komyisonundan:

1 — Mektep talebesi için kumaş, malzeme ve dikişi dahil olmak üzere kapalı zarf usulile (230) takım elbise yaptırılacaktır.

2 — Eksiltmesi şubatın 4 üncü perşembe günü saat 15 de Gümüşsuyunda mektep binası içindeki komisyonda yapılacaktır.

3 — Muhammen bedeli (5980) ve ilk teminatı (449) liradır.

4 — İsteyenler şartnamesini mektep idaresinden parasız alabilirler.

5 — Teklif mektupları ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 2 inci maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile(iyice kapatılmış bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (303)

Giresun Belediye Reisliğinden:

Şehir, su yolları için kutru 4 santimetrelik 1210 metre tul ve takriben 11492 kilo ağırlığında ve yine iç kutru 5 santimetrelik 175 metre tul takriben 2100 kilo ağırlığında ceman (1385) metre dökme font boru 29/1/937 günü saat (14) de ihale edilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır.

1 — İhale Giresun belediye encümeninde yapılacaktır.

2 — Teslim şartı Giresun iskelesi olmak üzere muhammen keşif bedeli tutarı 1631 lira 40 kuruştur.

3 — İsteklilerin % 7,5 teminatlariyle birlikte Giresun belediye reisliğine müracaatları ilân olunur. (324)

P. T. T. İdaresine Memur alınacaktır.

P. T. T. Umum Müdürlüğünden;

İdare ihtiyacı için 16 ve 10 lira maaşlı memuriyetlere «Orta okul ve lise mezunlarile dairelerinin muvafakatlerini almış olmak şartile Devlet memurlarından» imtihanla memur alınacaktır. Müsabaka imtihanına kabul şartları Ankarada UmumiMüdürlük Muamelât Müdüriyeti Birinci Şubesinden, taşrada Vilâyet P.T.T. Müdürlüklerinden her gün müracaatla öğrenilebilir. İmtihan 5 Şubat 937 Cuma günü saat on dörtte Ankarada Umumî Müdürlükte ve taşrada bilûmum vilâyet P.T.T. Müdürlüklerinde icra edilecektir. (73) (238)

Devlet Demiryolları ve Limanları Umumî İdaresinden:

Haydarpaşadan saat «7,10« da ve Adapazarından da saat «17,00» de hareket eden ve her gün seferde bulunan 56, 57 No.lu yolcu trenlerimiz ikinci bir iş'ara kadar 22/1/937 tarihinden itibaren lâğvedilmiştir. Muhterem halka ilân olunur. (373)

İstanbul Defterdarlığından:

Galatada Sultan Beyazıt mahallesinin Kara Mustafapaşa caddesinde Galata gümrüğü karşısında 197 numaralı dükkân iki sene müddet ve senevî 198 lira kira üzerinden açık arttırma usulile kiraya verilecektir. İsteklilerin n ve tediye şeraitini öğrenmek istiyenlerin 1/2/37 Pazartesi günü saat on dörtte otuz liralık muvakkat pey akçeler ile Millî Emlâk müdürlüğünde toplanan komisyona gelmeleri. M. (285)

İstanbul Defterdarlığından:

Galatada Bereketzade mahallesinin Hoca Ali ve Yüksek Kaldırım caddelerinde kâin eski 13, 13 mükerrer 48, 50, 52, yeni 1, 3, 48, 50, 52 numaralarla murakkam dört bap dükkânı müştemil Cilâciyan hanı namile maruf apartımana 2/2/937 Salı günü saat 14 te 8552» lira «52» kuruş muhammen kıymet üzerinden peşin para ve kapalı zarf usulile satılacaktır. Taliplerin yüzde yedi buçuk pey akçelerini yatırarak hazırlıyacakları mühürlü zarfları arttırma saatinden bir saat evveline kadar Defterdarlık Millî Emlâk müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna tevdi eylemeleri. (M.) (257)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

Kuleli Askeri lisesi için 2400 adet fildikos fanilâ, 1200 adet spor fanilâsı, 3600 adet kemerli patiska don, 1200 adet patiska, spor donu, 8000 çift çorap, 3250 adet mendil şartnamesinde değişiklik yapıldığından kapalı zarfla eksiltmesi 4/2/937 perşembe günü saat 15 de Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 7838 liradır. İlk teminatı 587 lira 85 kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanuni vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komsiyona vermeleri. (298) (225)

★

Kuleli askeri lisesi için 500 adet pijama şartnamesinde değişiklik yapıldığından açık eksiltmesi 4/2/937 perşembe günü saat 14 de Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1375 liradır. İlk teminatı 103 lira 12 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte kamisyona gelmeleri. (304) (226)

★

Ordu hastaneleri için otuz sekiz bin metre yatak kılıflığı ve dokuz bin altı yüz metre elbise torbalığı bezin 28/1/937 Perşembe günü saat 15,30 da İstanbulda Tophanede Satınalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli on yedi bin üç yüz yirmi sekiz liradır. İlk teminatı bin iki yüz doksan dokuz lira altmış kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (274) (79)

Yoklamaya davet
Beşiktaş Askerlik şubesinden:

Beşiktaş askerlik şubesinde mukayyet malûl, şehid aileleri 1 şubat 937 tarihinden itibaren yoklamalarına başlanacağından vesikalarile müracaatları ilân olunur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Cibali Merkez deposunda şartname ve projeleri mucibince tesis olunacak «8000» lira muhammen bedelli «2» adet yük asansörü kapalı zarf usuliyle eksiltmeğe konulmuştur.

II — Eksiltme 2/III/937 tarihine rastlıyan Salı günü saat 15 te Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Muvakkat teminat «600» liradır.

IV — Şartname ve projeler «40» kuruş mukabilinde sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme gününden en az on gün evvel fiatsız teklif ve kataloklarını İnhisarlar Tütün Fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu ve ayrıca kanunî vesikalari ihtiva edecek olan kapalı zarflar en geç ihale günü tam saat 14 e kadar yukarıda adı geçen alım komsiyonu reisliğine verilmiş olmalıdır. (184)

★

1 — Şartname ve nümunesi mucibince 6000 kilo bel ipi pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık, 1/2/937 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (242)

★

1 — Şartnamesi mucibince «100.000» metre düz beyaz kanaviçe pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık, 3/II/937 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (374)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Görülen lüzum üzerine ihalesi feshedilen ve bedeli 5700 lira olan 6000 kilo antimuvan 1/2/937 pazartesi günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası dahilindeki 1 inci işletme komisyonu tarafından kapalı zarfla satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 427 1/2 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 T. ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (88)

★

Muhammen bedeli 5000 lira olan 2000 kilo külçe kalay 4/II/937 perşembe günü saat 10 da H. paşada gar binası dahilinde birinci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 375 liralık muvakkat teminat vermeleri ve 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonda parasız olarak dağıtılmaktadır. (354)

Edremit Belediye Reisliğinden:

Belediyemizin açık olan 165 lira ücretli mühendisliğine istekli olanların müracaatı ilân olunur. Taliplerin Mühendis diplomasını hamil ve musaddak Şehir plânını tatbika muktedir bulunmaları şarttır. Makine elektrik, su işlerinden anlıyanlar tercih olunur. Müracaata evrakı müsbitenin eklenmesi lâzımdır. (14)

İlaçlarınızı Bahçe kapıda **SALİH NECATİ** den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddî bir istikametle hazırlanır

FOSFATİN NECATİ Çok kıymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombol ve kuvvet'i neşeli o'ur.

Scandinavian Near East Agceny

Galata Tahir han 3 üncü kat

Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Birkaland vapuru 27 K.saniye doğru
Günborg vapuru 2 şubata doğru
Vingaland vapuru 9 şubata doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Birkaland vapuru 28 K.saniye doğru
Günborg vapuru 2 şubata doğru
Vingaland vapuru 9 şubata doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat. Tel: 44991-2-3

Dr. FAHRİ CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi hergün üçten sonra Cağaloğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartımanı No. 2 Tel. 20785

KADIN TERZİSİ MAKSUD

Mevsim sonu münasebetile elbiselerini sold ediyor. Beyoğlu İstiklâl caddesi Yıldız sineması karşısında Rabatel apartımanı No. 48/2 Telefon: 49314

İstanbul komutanlığı

Satınalma Komisyonu İlânları

Taşkışlanın tamirini taahhüt eden üstenci nam ve hesabına mezkûr tamiratın ihalesi 1/Şubat/937 pazartesi günü saat 16 da açık eksiltme ile yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 900 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 68 liralık ilk teminat makbuz veya mektubu ve komutanlık inşaat şubesinden ihale gününden evvel alınmış vesikalarla beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (228)

★

Miktarı tekarrür edecek fiatı üzerinden tesbit edilmek üzere 246 lira 15 kuruşluk yangın söndürme âlâtı ihalesi açık eksiltme ile 1/Şubat/937 pazartesi günü saat 15,30 da yapılacaktır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 18 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (229)

★

Sekizinci Kor için 30 tane yangın söndürme âleti açık eksiltme ile 1/Şubat/937 pazartesi günü saat 15 te ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 1050 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 79 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber ihale günü vakti muayyende Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (230)

İstanbul Harici Askerî

KITAATI İLÂNLARI

Ankara garnizonu birliklerinin ihtiyacı için 90000 kilo sadeyağı kapalı zarfla eksiltmesi 10/2/1937 Çarşamba günü saat 15 te Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Yağın tutarı 36000 lira olup ilk teminatı 2700 liradır. Şartname 180 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. İsteklilerin kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesika ve teklif mektuplarını havi zarflarını belli saatten bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (583) (438)

BASURA HEDENSA

Bütün dünyanın en müessir ilâcıdır. Ameliyatsız memeleri mahveder, kanı ağrıyı derhal keser.

Dr. İhsan Sami

BAKTERİYOLOJİ LÂBORATUARI

Umumî kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ültra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı, kanda üre, şeker, klorür, kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No 113 Tel: 20981

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

Zevcim Nihad, daima söyler; «İlk nazarı dikkatini celbeden ve hâlâ beni diğer kadınlardan temayüz ettiren tenimin tabiî güzelliği olmuştur. Ve ilâve ediyor; birçok genç kızların ya burunları parlak veya yüzlerinde büyük büyük pudra paftaları görünür.» Ben de her kadın gibi pudra kullandım. Fakat kullandığım pudra, havalandırılmış olduğu için tabiî bir güzellik tesiri bırakır. O kadar ince ve o kadar hafiftir ki, âdeta uçar. İşte bunun içindir ki, Tokalon kremi muntazaman ve yeknesak olarak yayılır ve cildi hemen gayri mer'i ince bir güzellik tabakası kaplar. Haricî bir «makiyaj» manzarası veren modası geçmiş ve ağır pudralardan tamamen başka ve cidden tabiî bir güzellik temin eder. Yeni keşfedilen bu şayanı hayret havalandırılmış pudrayı kullanmakla pudra hakkındaki bütün fikirlerinizi altüst edecektir. Hemen bugünden tecrübe ediniz.

TURAN

Sabah kalkarken yapılacak ilk işiniz
Keza akşam yatarken yapılacak son işiniz...

Diş PERLODENT macunu

DİŞ MACUNU PERLODENT PÂTE DENTIFRICE

PERLODENT

1937

Beynelmilel kömür sergisi

Kömür yakan vesait ve teshin aletleri ve tesisatı beynelmilel sergisi

26 Mart - 26 Nisan

Sergiye iştirâk ve sergiyi ziyaret edeceklere emsalsiz kolaylıklar gösterilecektir.

452

TÜRK HAVA KURUMU

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

4 cü Keşide 11 Şubat 937 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/Şubat/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum Müdürlüğünden:

1/2/937 tarihinden itibaren Ceyhan'dan tam vagon yükü halinde Mersine taşınacak zahirelerden ton ve kilometre başına alınacak ücret «2» kuruşa indirilmiştir. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (148) (451)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum Müdürlüğünden:

1/2/937 tarihinden itibaren Mersin istasyonunda tahmil veya ihraç edilecek tam vagon veya parti muameleli ve nakliye ücretleri en az vagon tonajının 2/3 ü üzerinden tahakkuk ettirilen hamûleden ton başına «10» kuruş tahmil ve tahliye ücreti alınacaktır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (147) (450)

Ankara Vilâyeti Ziraat Müdürlüğünden:

1 — Vilâyet çiftçilerine dağıtılmak üzere 50 adet zikzak tırmık açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 10/2/937 Çarşamba günü saat 15 te Vilâyet Ziraat müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — Tırmıkların muhammen bedeli 850 liradır.

4 — Şartnamesi İstanbul ve Ankara Ziraat müdürlüklerinde görülebilir.

5 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 tutarı olan Banka mektubu veya muhasebe müdürlüğü veznesine nakten yatırılan makbuz ile birlikte müracaat etmeleri. (449)

Tenvirat reçetesi No. 8

Osram D ampullerinin dibinde aydınlık kuvveti Dekalumen ile ve elektrik sarfiyatı Vat ile gösterilmiştir. Bu suretle her kullanana ucuza malolan bir aydınlık teminatı verilmiş oluyor. Dikiş dikerken 100 (DLm) li bir ampul kullanılırsa gözler muhafaza edilmiş olur.

OSRAM-D

Ampulleri 15, 25, 40, 65, 100, 125 ve 150 Dekalumenliktir.

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumî neşriyat müdürü: Enis Tü

Akşam matbaası